

ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

โดย

นางสาวจุฑา ญาณทัสณะสกุล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

โดย

นางสาวจุฑา ญาณทัสณะสกุล

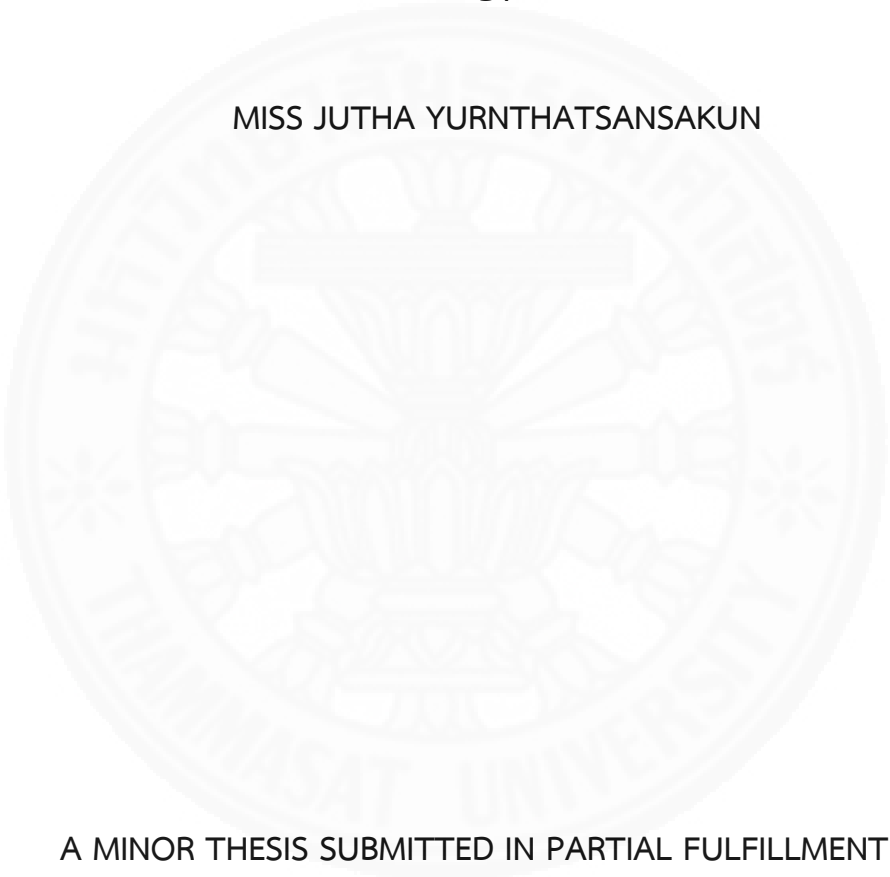
สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF EXECUTIVES OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN LAMPANG PROVINCE
ACCORDING TO CHILD PROTECTION ACT B.E. 2546 (2003)

BY

MISS JUTHA YURNTHATSANSAKUN

A MINOR THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF
SOCIAL WORK IN SOCIAL WELFARE ADMINISTRATION AND POLICY
DEPARTMENT OF SOCIAL WORK
FACULTY OF SOCIAL ADMINISTRATION
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2016
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวจุกา ญาณทัสนะสกุล

เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2560

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร. สุขมา อรุณจิต)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธ์)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท พวงงาม)

หัวข้อสารนิพนธ์	ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดลำปางตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจุฑา ญาณทัสนะสกุล
ชื่อปริญญา	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม)
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 103 คน สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบความแตกต่างและความแปรปรวนด้วยสถิติ F-test เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ กำหนดระดับความมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กับปัจจัยส่วนบุคคล เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานภาพ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สถานภาพ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องความรู้

ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคลเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานภาพ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สถานภาพ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานภาพและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สถานภาพและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา พบว่า เพื่อให้เกิดการคุ้มครองเด็กที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดแนวทางจึงต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนด้านการคุ้มครองเด็กไว้ในเทศบัญญัติของท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือ โดยส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน และมีระบบส่งต่อที่สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับเรื่องส่งต่อโดยตรง อีกทั้งต้องจัดทำฐานข้อมูลของเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

Minor Thesis Title	KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF EXECUTIVES OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN LAMPANG PROVINCE ACCORDING TO CHILD PROTECTION ACT B.E. 2546 (2003)
Author	Miss Jutha Yurnthatsansakun
Degree	Master of Social Work (Social Welfare Administration and Policy)
Major Field/Faculty/University	Social Welfare Administration and Policy Social Administration Thammasat University
Minor Thesis Advisor	Associate Professor Sakchai Lertpanitpan
Academic Years	2016

ABSTRACT

The Study on “Knowledge and Understanding of Executives of Local Administrative Organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003)” aims to study knowledge and understanding of the executives of local administrative organizations in Lampang Province towards operation according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003), problems and obstacles of operation as officials of the executives of local administrative organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003), and operating guidelines related to children of the executives of local administrative organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003). In this study, the data collection tool was questionnaire; the samples were 103. The statistics of this study included percentage, frequency, mean, standard deviation and F-test at the significant level of 0.05.

The study results revealed that, for knowledge and understanding of the executives of local administrative organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003) and personal factors, it was found that status,

position period and social work experience has relationships at the significant level of 0.05. It was referred that status, position period and social work experience had effect on opinions towards knowledge and understanding of the executives of local administrative organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003). For operation as officials of the executives of local administrative organizations according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003), it was found that status, position period and social work experience has relationships at the significant level of 0.05. It was referred that status, position period and social work experience had effect on opinions towards operation as officials of the executives of local administrative organizations according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003). For problems and obstacles of operation as officials of the executives of local administrative organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003), it was found that status and social work experience has relationships at the significant level of 0.05. It was referred that status and social work experience had effect on opinions towards problems and obstacles of operation as officials of the executives of local administrative organizations in Lampang Province according to Child Protection Act B.E. 2546 (2003).

The recommendations of the study are that, to ensure child protection under intention of Child Protection Act B.E. 2546 (2003), systematic and consistent operation and promotion of knowledge and understanding of the executives of local administrative organizations, child protection policies and plans should be identified in municipal laws. Help centers should be established. Work collaboration with local networks should be promoted. Fast referral systems should be created. Local administrative organizations should act as direct referral units. Database of local children should be built and updated comprehensively. Projects benefiting local communities should be promoted and supported.

Keywords: Knowledge and Understanding, Executives of Local Administrative Organizations, Child Protection Act B.E. 2546 (2003)

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และชี้แนะแนวทางด้านต่างๆ ตลอดระยะเวลาการศึกษา 2 ปีที่ผ่านมา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา รวมทั้งกรุณาในการสละเวลาในการอ่าน และชี้แนะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สุขุม อรุณจิต ประธานกรรมการสารนิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ติดตาม และกำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ เล็ก สมบัติ รองศาสตราจารย์ กิตติยานรามาศ ที่คอยให้คำปรึกษาตลอดมา

ขอขอบคุณพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง พี่ๆ น้องๆ ในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปางทุกท่าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง และนักพัฒนาชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางทุกท่าน และนายกิตติคุณ แก้ววิเศษ ที่แนะนำ ที่เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจด้วยดีมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทสาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง และท่าพระจันทร์ทุกท่าน ที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดี และขอบคุณคุณพี่ๆ เพื่อนๆ บส. 3 ลำปาง ทุกคน ที่เป็นที่พักพิงพาให้คำปรึกษา และให้กำลังใจกันมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ และครอบครัว ซึ่งเป็นที่เคารพรักรักยิ่งของผู้ศึกษา ผู้ซึ่งวางรากฐานการศึกษาที่ดี และเป็นพลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้ศึกษา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยเล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสศึกษาจนสำเร็จ

นางสาวจุฑา ญาณทัสนะสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 มุลเหตุจูงใจในการศึกษา	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.4 ขอบเขตการศึกษา	7
1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	7
1.4.2 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาข้อมูล	7
1.5 นิยามศัพท์	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	8
บทที่ 2 แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดเรื่องความรู้	10
2.1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้	12
2.1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล	12
2.1.1.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	13
2.1.2 ระดับความรู้ ความเข้าใจ	13

	(7)
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก	15
2.2.1 สิทธิในชีวิตและการอยู่รอด	17
2.2.2 สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง	18
2.2.3 สิทธิในการพัฒนา	19
2.2.4 สิทธิในการมีส่วนร่วม	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	22
2.3.1 หลักการและเหตุผล	23
2.3.2 สาระสำคัญ	23
2.3.3 ผู้รักษาการตามกฎหมายและวันบังคับใช้	26
2.4 แนวคิดการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	27
2.4.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน	28
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
2.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา	35
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	36
3.1 วิธีการศึกษา	36
3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	36
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ	40
3.7 การนำเสนอข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล	42
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	42
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดลำปาง	46
4.2.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	47

4.2.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	50
4.2.2.1 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการดำเนินงานตามรูปแบบคณะกรรมการ คุ้มครองเด็ก	50
4.2.2.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็ก	52
4.2.2.3 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการสงเคราะห์เด็ก	54
4.2.2.4 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	55
4.2.2.5 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และ สถานฟื้นฟู	56
4.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	57
4.2.3.1 ปัญหา/ อุปสรรคด้านนโยบายของหน่วยงาน	57
4.2.3.2 ปัญหา/ อุปสรรคด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน	58
4.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดลำปาง	60
4.4 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	66
4.4.1 ด้านนโยบาย	66
4.4.2 ด้านการปฏิบัติ	66

	(9)
4.5 การอภิปรายผลการศึกษา	67
4.5.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	67
4.5.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	69
4.5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง เด็ก พ.ศ. 2546	69
4.5.4 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	70
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	72
5.1 สรุปผลการศึกษา	73
5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา	73
5.1.2 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ลำปางตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	73
5.1.3 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	73
5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	74
5.1.5 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	74
5.1.5.1 ด้านนโยบาย	74
5.1.5.2 ด้านการปฏิบัติ	75
5.2 ข้อเสนอแนะ	75
5.2.1 ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้	75
5.2.2 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย	75
5.2.3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน	76
5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	76

	(10)
รายการอ้างอิง	77
ภาคผนวก	80
ประวัติผู้เขียน	87

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	จำนวนประชากรวัยเด็ก	3
1.2	จำนวนประชากรวัยเยาวชน	3
3.1	ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง	37
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	42
4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	43
4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส	43
4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	44
4.5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	44
4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม	45
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	46
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	47
4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการดำเนินงานตามรูปแบบ คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก	50
4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็ก	52
4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการสงเคราะห์เด็ก	54

- 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ 55
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
- 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ 56
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก
สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู
- 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน 57
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านนโยบายของหน่วยงาน
- 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน 58
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก
ในชุมชน
- 4.16 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นความรู้ของผู้บริหารองค์กร 60
ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก
พ.ศ. 2546 “ในด้านความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546”
- 4.17 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานตาม 61
อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- 4.18 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในเรื่องปัญหาและอุปสรรค 62
ในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- 4.19 สรุปความแปรปรวนระหว่างตัวแปรต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กร 64
ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก
พ.ศ. 2546
- 4.20 สรุปความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ 64
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

- 4.21 สรุปความแตกต่างระหว่างตัวแปร ต่อปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานตาม
อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิทธิเด็กเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน เด็กเป็นกลุ่มคนที่ต้องการการปกป้องคุ้มครองมากกว่าคนทั่วไปเนื่องจากความสามารถของสภาวะทางร่างกายและสติปัญญาของเด็กเองที่ไม่เท่าเทียมกับผู้ใหญ่จึงต้องได้รับการคุ้มครองเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้พัฒนาการและเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคม ในประชาคมระหว่างประเทศเห็นความสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นอย่างยิ่ง

การคุ้มครองเด็กเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการรับประกันอนาคตที่รุ่งเรืองของชาติ ถ้าเด็กซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติถูกทำลายหรือทำให้เสียประสิทธิภาพโดยปล่อยให้เด็กถูกทำร้ายด้วยวิธีการต่างๆ เด็กเหล่านี้จะกลายเป็นบุคคลที่สังคมต้องใช้ทรัพยากรมาดูแลรักษา นอกจากนั้นหากทรัพยากรมนุษย์นี้ไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างเต็มที่และเหมาะสม รัฐจะขาดกำลังสำคัญที่จะเติบโตมาดูแลรักษาสังคมนั้นต่อไปในอนาคต ดังนั้นการทำนายอนาคตของประเทศใดประเทศหนึ่งว่าจะเจริญรุ่งเรืองหรือตกต่ำในอนาคต สามารถทำนายได้อย่างไม่ผิดพลาดโดยศึกษาจากวิธีการปฏิบัติ การคุ้มครองและการพัฒนาเด็กในสังคมนั้นๆ ว่าได้ทำอย่างจริงจังเพียงใด และนอกจากการคุ้มครองแล้ว การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต กฎหมายระหว่างประเทศต่างๆ ในรูปแบบของอนุสัญญาและพิธีสารต่างๆ มีส่วนช่วยในการกำหนดมาตรฐานที่รัฐจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองและพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นบุคคลากรที่มีคุณค่าต่อสังคมในอนาคต

เนื่องจากประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการรับรองและปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กภายในประเทศให้สอดคล้องและได้มาตรฐานตามที่อนุสัญญากำหนด และเมื่อประเทศไทยประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 สิทธิเด็กก็ได้รับการรับรองและคุ้มครองไว้อย่างครอบคลุมเกือบทุกด้าน โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดการคุ้มครองเด็กอย่างแท้จริง มีแนวทางในการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกในการทำงาน เกิดการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครอบคลุม สามารถสร้างเครือข่ายในการติดตามดูแลเด็กได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้บังเกิดขึ้น

ในสังคมอย่างกว้างขวางตลอดไป ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางสังคมได้อย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ (คณาจักษ์ พิริยะกิจไพบูลย์, 2548, น. 5) เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งมีสาระครอบคลุมทั้ง 4 ประการ คือ 1) การห้ามเลือกปฏิบัติต่อเด็ก และการให้ความสำคัญแก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 2) การกระทำหรือดำเนินการทั้งหลายต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก 3) สิทธิในการมีชีวิต การอยู่รอด และการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม และ 4) สิทธิในการแสดงความคิดเห็นของเด็ก และการให้ความสำคัญกับความคิดเหล่านั้น อีกทั้งได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 โดยได้มีการกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมในทุกระดับ ให้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สส.ค.), 2558) ดังนั้นกวีวิชาการได้ให้คำจำกัดความว่า เด็ก ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า เพราะเด็กในวันนี้ คือ ผู้ให้ในวันข้างหน้าที่เป็นกำลังและความหวังในการพัฒนาประเทศในอนาคต การปลูกฝังสิ่งที่ดีให้กับเด็กในวันนี้เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งยวดต่อการพัฒนาคุณภาพคนและประเทศชาติ เด็กจึงควรได้รับการดูแล ปกป้องและคุ้มครองอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ดังข้อความที่ได้รับระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนว่า “เด็กและเยาวชนพึงได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองเป็นพิเศษ อันจะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาทั้งทางกาย ทางสมองและจิตใจ เพื่อให้ร่วมอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติ” (กิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์, 2528, น. 1)

การเชื่อมโยงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กไปสู่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 สิทธิเด็กได้รับการรับรองในรูปแบบต่างๆ โดยองค์การสหประชาชาติมาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว และต่อมาได้พัฒนานำหลักการต่างๆ มารวบรวมไว้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศในรูปของอนุสัญญา คือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child = CRC) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2532 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2533

มาตรฐานอันหนึ่งในการคุ้มครองสิทธิเด็ก คือ มาตรการทางกฎหมายซึ่งต้องพิจารณาควบคู่กับวิธีการปฏิบัติที่เป็นอยู่ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันซึ่งเป็นกฎหมายที่สำคัญที่สุดของไทยได้เน้นในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลรวมทั้งสิทธิเด็กด้วยและได้บัญญัติหลักการสำคัญๆ หลายประการตามอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิเด็กไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการแสดงเจตนารมณ์ว่าประเทศไทยมีเจตจำนงที่จะคุ้มครองสิทธิเด็กและเป็นการกำหนดว่ากฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเด็กจะต้องคุ้มครองสิทธิเด็กตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ออกมาเพื่อรองรับกับสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ดังนี้

มาตรา 52 เด็กและเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจากการใช้ความรุนแรง และการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว

การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น

ข้อมูลประชากรไทยจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ประชากรทั้งสิ้น 65,729,098 คน มีเด็กและเยาวชน (แรกเกิด-ต่ำกว่า 25 ปี) จำนวน 15,096,430 คน โดยจำแนกตามอายุได้ดังนี้

ตารางที่ 1.1

จำนวนประชากรวัยเด็ก

ช่วงอายุ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	คิดเป็นร้อยละ
แรกเกิด-5 ปี	2,277,696	2,151,678	4,429,374	6.74
6 ปี-12 ปี	2,848,680	2,692,336	5,541,016	8.43
13 ปี-18 ปี	2,628,880	2,497,160	5,126,040	7.80
รวมทั้งสิ้น	7,755,256	7,341,174	15,096,430 คน	22.97

หมายเหตุ. จาก ข้อมูลประชากรไทย, โดย กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, สืบค้นจาก <http://stat.bora.dopa.go.th>.

ตารางที่ 1.2

จำนวนประชากรวัยเยาวชน

ช่วงอายุ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	คิดเป็นร้อยละ
19 ปี-25 ปี	3,413,701	3,303,202	6,716,903	10.22

หมายเหตุ. จาก ข้อมูลประชากรไทย, โดย กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, สืบค้นจาก <http://stat.bora.dopa.go.th>.

ข้อมูลเด็กด้อยโอกาสจากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เด็กที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ จำนวนทั้งสิ้น 8.8 ล้านคน แบ่งเป็นเด็กยากจน จำนวน 3 ล้านคน เด็กพิการ 1.7 ล้านคน เด็กไร้สัญชาติ จำนวน 3 แสนคน เด็กชนบทห่างไกล จำนวน 1.6 แสนคน แม่วัยรุ่น จำนวน 1 แสนคน เด็กกำพร้า จำนวน 9 หมื่นคน เด็กในสถานพินิจ จำนวน 6 หมื่นคน และเด็กในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 5 หมื่นคน

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย จากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม และสังคมฐานความรู้ ส่งผลให้ประเทศไทยรับเอาค่านิยม ความเป็นสากลทั้งจากตะวันตกและตะวันออกมาเชื่อมโยงกับวิถีความเป็นไทย โดยเกิดการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญ (มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันแห่งชาติเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน, 2558) คือ

1. การเลียนแบบพฤติกรรมของซีกโลกตะวันตกที่มีความอิสระเสรีในการแสดงออกถึง อัตลักษณ์ความเป็นตัวตน และความต้องการของแต่ละบุคคล ทำให้นิยามของความสุขแตกต่าง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งมีวุฒิภาวะทางอารมณ์น้อยย่อมได้รับผลกระทบมากและส่งผลต่อเนื่อง ไปยังครอบครัวและสังคม

2. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วผ่านทางโลกเสมือนจริงทำให้ผู้คนมีความรู้มากขึ้น เกิดเครือข่ายทางสังคมในโลกเสมือนจริงซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตมากขึ้นทุกขณะ อีกทั้งเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย แต่การปฏิสัมพันธ์ในโลกแห่งความเป็นจริงมีน้อยลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน จะมีการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการสื่อสารได้อย่างสะดวก รวดเร็วทุกที่ทุกเวลา สำหรับคนที่ไม่มีความรู้และไม่มีความสามารถเลือกสิ่งดีๆ ได้ด้วยตนเอง จะเป็นกลุ่มที่ ตกอยู่ในภาวะเสี่ยง ประกอบกับ หากพ่อแม่ไม่เข้าใจและเข้าไม่ถึงโลกเสมือนจริง จะมองกิจกรรมที่ เด็กเข้าไปร่วมออนไลน์ในทางลบเท่านั้น ทำให้เกิดช่องว่างครอบครัว และเกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและโลกได้เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อ สถาบันครอบครัวเริ่มสั่นคลอน วิถีชีวิตครอบครัวเปลี่ยนจากสังคมเอื้ออาทรไปสู่สังคมวัตถุนิยม การพัฒนาที่ให้ความสำคัญด้านเศรษฐกิจที่มุ่งสู่วัตถุนิยม ส่งผลให้ครอบครัวแตกสลาย มีการเลี้ยงลูก ด้วยเงินมากกว่าความรัก ครอบครัวขาดความเข้าใจเด็ก จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน โดยตรง สถานภาพของเด็กและเยาวชนมักได้รับอิทธิพลจากสื่อ และพื้พาสื่อต่างๆ ที่แวดล้อมรอบ ตัวเด็ก (ภคเมธี สายสนั่น, 2551, น. 2) โดยแบ่งปัญหาเด็กและเยาวชนไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้ 2 กลุ่ม คือ

1. ปัญหาที่เกิดมาจากความยากจนและด้อยโอกาสทั้งที่มีมาแต่กำเนิด หรือสืบเนื่องมาจาก ครอบครัว หรือถูกกระทำจากบุคคลหรือสังคม

2. ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น เรื่องเพศสัมพันธ์ ติดเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท ฆ่าตัวตาย เล่นการพนัน เที่ยวเตร่สถานบันเทิง ติดเกม อินเทอร์เน็ต เข้าถึงสื่อลามก อนาจารหรือสื่อที่แสดงความรุนแรงและชั้บรลเร็ว ซึ่งถ้าเรามาวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ แล้ว เราจะพบว่า ในสังคมปัจจุบันสิ่งแวดล้อมต่อตัวเด็กและเยาวชนนั้น ได้กลืนเขาเข้าสู่สังคมยุคปัจจุบัน ยุคแห่ง การแข่งขัน โดยที่เด็กและเยาวชนบางรายไม่สามารถแยกได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด แม้ปัญหาเบื้องต้น ไม่ได้ เหนงา เศร้า บางรายมีชีวิตอยู่เพียงผู้เดียว ไม่รู้จะปรึกษาใคร ทำให้เขาต้องกระทำในสิ่งที่ตนเอง อาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้

ดังนั้นผู้ที่ปฏิบัติงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานจึงต้องมีภาระและหน้าที่ นำพาประเทศสู่การพัฒนาต่อไปในอนาคตประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับว่า เด็ก คือ อนาคตของสังคม (Children is our Generation)

1.2 มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อยู่ในความรับผิดชอบของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งถือเป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อนให้กฎหมายนี้ มีผลในการปฏิบัติเพื่อให้เด็กได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย โดยมีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและ ภาคเอกชนปฏิบัติงานด้านเด็ก เพื่อให้เจตนารมณ์ของกฎหมาย นโยบาย และมาตรการที่ได้กำหนดขึ้น นำลงสู่การปฏิบัติที่ได้ผลและเกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็ก ซึ่งที่ผ่านมายังพบเห็นปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง เร่ร่อน ขอดทาน เด็กมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิด และเด็กที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม อยู่อีกจำนวนมาก

ผู้ศึกษาในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายประจำสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับภูมิภาค มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณา วินิจฉัยปัญหากฎหมาย รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการทางคดี การสอบสวน ตรวจพิจารณาดำเนินการร้องทุกข์การวินิจฉัยปัญหากฎหมาย และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่มี ลักษณะจำเป็นต้องใช้ผู้มีความรู้ด้านกฎหมาย เช่น การให้คำแนะนำหรือปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ข้อกฎหมายต่างๆ ทั้งในทางแพ่ง ทางอาญา และกฎหมายเฉพาะของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อีกทั้งการเผยแพร่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงฯ เพื่อให้ผู้รับบริการรับรู้ถึง สิทธิและหน้าที่ และเนื่องจากปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมายขัดต่อการทำงานแบบสังคมสงเคราะห์

ทำให้เกิดการแก้ปัญหาที่ยังไม่ได้ประสิทธิผลและความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดทักษะและความรู้ในเรื่องข้อกฎหมายอย่างชัดเจน จึงทำให้การดำเนินงานเกิดความคลาดเคลื่อนและไม่สามารถจัดการกับปัญหาให้เป็นไปตามระบบและกระบวนการ ทำให้เกิดความล่าช้าและยืดเยื้อ

การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายด้านสังคม ถูกออกแบบเพื่อให้การดำเนินงานคุ้มครองเด็กมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม ได้กำหนดกลไกและมาตรการต่างๆ สำหรับจัดการกับปัญหาไว้แล้วอย่างครอบคลุม สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 อีกทั้งได้มีการแต่งตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งและได้รับใบอนุญาตหน้าที่ไว้ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีอำนาจหน้าที่โดยไม่ต้องได้รับการอบรมหรือการแต่งตั้งจากกระทรวงรักษาการ จึงทำให้ขาดการนำกฎหมายไปบังคับใช้อย่างเข้มงวดและจริงจัง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ากฎหมายกำหนดให้ตนมีหน้าที่และไม่ทราบว่าหน้าที่ที่มีในกฎหมายฉบับนี้เป็นอย่างไร เพราะในทางปฏิบัติผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะได้รับเพียงรายงานการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตอำนาจ จึงต้องมีการศึกษาความรู้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการสงเคราะห์และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อจกได้ทราบถึงองค์ความรู้ ปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนทำให้เกิดเป็นแนวทางที่เป็นรูปธรรม

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
3. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ถึงเจตนารมณ์ กลไกของกฎหมาย และการดำเนินงานในการคุ้มครองเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ศึกษาการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการดำเนินงานตามรูปแบบคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ในการปฏิบัติต่อเด็ก ในการสงเคราะห์เด็ก ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านนโยบายของหน่วยงานและการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก ศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในชุมชน มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในการนำเจตนารมณ์ กลไกของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไปใช้บังคับให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อให้รับการอุปการะ เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้อย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง

1.4.2 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาข้อมูล

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง (นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 103 คน โดยเก็บข้อมูลจากนายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำปางทั้งหมด

1.5 นิยามศัพท์

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมายถึง กฎหมายที่ว่าด้วยขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อให้รับการอุปการะ เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกละเลยทอดทิ้ง ตกเป็นเครื่องมือ

ในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เด็ก หมายถึง บุคคลผู้มีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ เว้นแต่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย หรือเป็นผู้ที่อยู่ในภาวะยากลำบาก

การคุ้มครองเด็ก หมายถึง รูปแบบการดำเนินงานช่วยเหลือด้านที่พักอาศัย อาหาร การศึกษา การรักษาพยาบาล สุขภาพร่างกาย และการได้รับการดูแล บำบัดฟื้นฟูทางร่างกาย จิตใจ และกระบวนการทางยุติธรรม การดำเนินคดีกับผู้กระทำ เพื่อคุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิด ถูกทำร้าย ถูกกระทำทารุณกรรม หรือตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ให้มีความปลอดภัย

ความรู้ด้านการปฏิบัติงานต่อการคุ้มครองเด็ก หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานกับเด็ก โดยต้องมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมเด็กที่มีต่อสังคม ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรในการปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองเด็ก และความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางกฎหมาย

ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในนโยบาย และปฏิบัติการด้านการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยวัตถุประสงค์ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม และกำหนดขั้นตอนวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการคุ้มครองสวัสดิภาพและการพิทักษ์สิทธิเด็กตามกระบวนการดำเนินงานของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมายถึง การดำเนินงานตามรูปแบบคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก การปฏิบัติต่อเด็ก การสงเคราะห์เด็ก การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ได้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และการนำไปใช้บังคับให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อให้รับการอุปการะ เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 24

2. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

3. นำผลการศึกษามากำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้อย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

บทที่ 2

แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1.1 แนวคิดเรื่องความรู้
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- 1.4 แนวคิดการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดเรื่องความรู้

ความรู้ (Knowledge) คือ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมถึงความสามารถที่จะนำสิ่งนั้นไปใช้ประโยชน์ให้บรรลุเป้าหมายบางอย่าง ความสามารถในการรับรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากความสนใจในหลักวิชาปรัชญา (ที่ยังคงเป็นเรื่องที่มีการโต้เถียงกันอย่างต่อเนื่อง) และการศึกษาเฉพาะด้านที่เรียกว่า “ญาณวิทยา” (Epistemology) ความรู้ในทางปฏิบัติมักเป็นสิ่งที่ทราบกันในกลุ่มคน และในความหมายนี้เองที่ความรู้นั้นถูกปรับเปลี่ยนและจัดการในหลายๆ แบบ

คำว่า ความรู้ ในทัศนะของ ฮอสเปอร์ (มาโนช เวชพันธ์, 2532, น. 15-16) เป็นขั้นแรกหรือลำดับแรกในการนำไปสู่พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้ เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วย คำจำกัดความ หรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐานเป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นเรื่องของการจดจำได้ นึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจดจำจึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้น ส่วนความเข้าใจ (Comprehension) นั้น ฮอสเปอร์ ชี้ให้เห็นว่า เป็นขั้นตอนที่มีลำดับต่อจากการเกิดความรู้ โดยเป็นขั้นตอนที่จะต้องใช้ความสามารถของสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้น จนถึงระดับของ

การสื่อความหมาย ซึ่งอาจเป็นไปได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ โดยมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับข่าวสารต่างๆ แล้ว อาจจะเป็นโดยการฟัง การเห็น การได้ยิน หรือเขียน แล้วแสดงออกมาในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่างๆ เช่น การบรรยายข่าวสารที่ได้ยินมาโดยคำพูดของตนเอง หรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนก็ได้

บลูม (Bloom, 1980, อ้างถึงใน ศิพล รื่นใจชน, 2549, น. 10) ได้จำแนกความหมายระหว่างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมายไว้ ดังนี้

ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเน้นการจำ ไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตาม เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมสาระต่างๆ จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง และความรู้เรื่องสากล เป็นต้น

ความเข้าใจ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการสื่อความหมายโดยอาศัยความสามารถทางสมองและทักษะ ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือสัญลักษณ์ต่างๆ โดยการทำความเข้าใจนั้นอาจไม่มีผลสมบูรณ์เสมอไป สำหรับพฤติกรรมความเข้าใจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การแปลความ การตีความ และการสรุปอ้างอิง ซึ่งมีความสอดคล้องกับที่ ศิพล รื่นใจชน (2549) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความรู้ ตามพจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of Education) ของ กูด (Good, 1973) ว่าเป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และรายละเอียดต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมสะสมไว้ ซึ่งคล้ายกับความหมายตามพจนานุกรม (The Lixicon Webster Dictionary) (The Lixicon Webster, 1997) ที่ได้ให้คำจำกัดความของความรู้ ว่าเป็นความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์โครงสร้างที่เกิดจากการศึกษาหรือค้นหา หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของหรือบุคคลที่ได้จากการสังเกตประสบการณ์หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลาและใกล้เคียงกับความหมายที่ บลูม (Bloom, n.d., อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, น. 15-16) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการระลึกถึงเฉพาะเรื่อง ระลึกถึงวิธีการ กระบวนการหรือสภาพการณ์ต่างๆ โดยเน้นความจำและ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2538, อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, น. 14-15) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง เหตุการณ์ รายละเอียดต่างๆ ที่เกิดจากการสังเกต การศึกษา ประสบการณ์ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมความรู้พื้นฐาน หรือภูมิหลังของแต่ละบุคคล ที่บุคคลได้จดจำหรือเก็บรวบรวมไว้และสามารถแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่สังเกตหรือวัดได้ สำหรับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, อ้างถึงใน ศรีวรรณ จึงสวัสดิ์, 2548, น. 4) ได้ให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมมนุษย์ในด้านที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจถึงข้อเท็จจริงต่างๆ รวมทั้งศึกษาถึงการพัฒนาความสามารถทักษะทางสติปัญญาและการใช้วิจารณญาณของมนุษย์เพื่อประกอบการศึกษาตัดสินใจจากแนวคิดต่างๆ ผู้วิจัยสามารถสรุป

ความหมายดังนี้ ความรู้และความเข้าใจ เป็นกระบวนการรับรู้เรื่องราวหรือข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบ และสามารถรวบรวม หรือแยกแยะในประเด็นต่างๆ ได้อย่างละเอียดและสามารถลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน

กล่าวคือ ความรู้ ความเข้าใจ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการสังเกต การศึกษา การค้นคว้า หรือประสบการณ์ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมความรู้พื้นฐานหรือภูมิหลังของแต่ละบุคคล ความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา เพื่อพัฒนานำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้ ความเข้าใจ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา”

2.1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้

ในแต่ละบุคคลต่างมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งต่างๆ มากน้อยไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความความรู้ ความเข้าใจที่สำคัญ ซึ่ง วอชิงตัน และ คาล์ก (Worthington & Grant, n.d., อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, น. 15-16) ได้อธิบายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหรือระดับการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสอดคล้องกันพบว่า มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจสังคมครอบครัว และการตั้งใจ และ สรรพวุฒิ พิพัฒพันธ์ (2533, น. 13) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรู้ไว้ 2 ปัจจัย ที่มีลักษณะคล้ายกันดังนี้

2.1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก เพราะจะทำให้บุคคลมีความรู้และมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุและมีผล

1. ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกริเริ่มของบุคคล ในการยอมรับต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป
2. สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และสังคม
3. ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและส่งผลต่อความคิดเห็น

2.1.1.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย

1. ครอบครัวยุคใหม่ หมายถึง การสะสมความรู้โดยตรงหรือทางอ้อมจากระเบียบ วิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์ และค่านิยมต่างๆ ที่กลุ่มได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

2. กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มหรือสังคมใดต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มและสังคมนั้น

3. สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล

ความรู้ ความเข้าใจ ต้องอาศัยปัจจัยที่มีอิทธิพล และจะมากหรือน้อยอยู่ที่ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ สิ่งที่จะก่อให้เกิดความรู้คือสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ครอบครัวยุคใหม่และสถานการณ์ซึ่งประสบพบเจอ

2.1.2 ระดับความรู้ ความเข้าใจ

ระดับความรู้ ความเข้าใจ ของแต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องและแนวทางในการลำดับความสำคัญซึ่ง บลูม (Bloom, n.d., อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, น. 15-16) ได้แบ่ง ระดับความรู้ ความสามารถทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถในการจดจำอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือได้ฟัง ความรู้ในขั้นนี้ ประกอบด้วย ความจำกัด ความหมายข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา มาตรฐาน เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าความรู้นี้เป็นเรื่องราวของการจดจำได้หรือระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนและไม่ต้องใช้สมองมากนัก ดังนั้นการจำได้หรือระลึกได้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญทางจิตวิทยาและเป็นขั้นตอนที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ ในการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ความคิดและความสามารถด้านสมองเพิ่มมากขึ้น

2. ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นพฤติกรรมขั้นต่อมาจากความรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะในขั้นสูงจนถึงระดับของ “การสื่อความหมาย” ซึ่งอาจทำได้ทั้งที่เป็นการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับทราบข่าวสารต่างๆ แล้ว โดยการฟัง เห็น อ่าน หรือเขียน ความเข้าใจนี้อาจแสดงออกในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่างๆ เช่น การบรรยายข่าวสาร โดยใช้คำพูดของตนเองหรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดหรือใช้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนได้เช่นกัน

3. การนำความรู้ไปใช้ (Application) ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้นี้เป็นพฤติกรรมขั้นที่สาม ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะทางด้านความเข้าใจดังกล่าวมาแล้ว การนำความรู้ไปใช้นี้กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ การแก้ปัญหาที่ตนเอง ซึ่งมีอยู่ 6 ขั้นตอน และเมื่อนำมาพิจารณาจะเห็นว่าความเข้าใจในหลักทฤษฎีวิธีการต่างๆ จะถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการช่วยแยกภาพรวมออกเป็นส่วนๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น อาจจะแบ่งเป็นขั้นย่อยๆ ได้ 3 ขั้น ด้วยกัน 1) ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วนๆ 2) ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ และ 3) ความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยหลายๆ ส่วนมารวมกันเข้าเป็นกรอบโครงสร้างที่แน่ชัด โดยทั่วไปแล้วการนำเอาประสบการณ์ในอดีตมาร่วมกันกับประสบการณ์ในปัจจุบัน และนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดริเริ่ม จึงต้องมีความเข้าใจในการนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์มาประกอบ

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการให้ค่าต่อความรู้หรือข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นส่วนประกอบในการประเมินผล มาตรฐานนี้อาจจะอยู่ในทุกขั้นตอนของความสามารถหรือทักษะต่างๆ ดังนั้น ความหมายของความรู้และความเข้าใจในข้างต้นได้กล่าวถึงกระบวนการเกิดความรู้ไปสู่ความเข้าใจและนำไปใช้ โดยผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน โดยชี้ให้เห็นว่าความรู้เป็นขั้นตอนแรกในการที่สมองรับเอาข้อมูลเข้ามาเก็บไว้ในระบบความจำ จากนั้นขั้นตอนที่สองจึงเป็นเรื่องราวของความเข้าใจในความหมายของข้อมูลจากความรู้นั้นๆ จนถึงขั้นถ่ายทอดหรือสื่อความหมายออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ต่อไปได้ แล้วจึงมาถึงขั้นนำความรู้ไปใช้จากความเข้าใจด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลต่อไป จึงไม่สามารถแยกอธิบายเรื่องความรู้และความเข้าใจก่อนที่จะรู้ระดับความรู้ ความเข้าใจของแต่ละบุคคลจะต้องทำการวัดความรู้ ซึ่ง สมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ (ม.ป.ป., อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภากาล, 2550, น. 15-16) ได้เสนอแนวคิดในด้านวิธีการวัดความรู้ที่เป็นที่นิยมไว้ว่า วิธีการวัดผลความรู้ กระทำได้หลายวิธี ที่นิยมปฏิบัติกันโดยทั่วไป คือ การวัดโดยใช้แบบทดสอบ และเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice Tests) เป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นแบบทดสอบที่วัดได้รอบด้าน สามารถวัดผลของการเรียนรู้ได้หลายอย่าง ตั้งแต่กระบวนการทางสติปัญญาขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าตลอดจนถึงการจดจำเบื้องต้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก

สิทธิเด็กเป็นส่วนสำคัญตามหลักสิทธิมนุษยชนภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2491 ซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนควรได้รับอย่างเสมอภาคกัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสันติสุข มีศักดิ์ศรีและมีเสรีภาพ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา สถานภาพทางกายหรือสุขภาพ

ในปี พ.ศ. 2467 องค์การสันนิบาตชาติได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กหรือปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กหรือปฏิญญาเจนีวา (The Declaration of Geneva 1924) ขึ้น ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติแล้ว ก็ได้มีการประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Declaration of Human Rights) ในปี พ.ศ. 2491 หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2502 องค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญกับสิทธิเด็กภายใต้หลักการสิทธิมนุษยชน จึงประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (The United Nation Declaration on the Right of the Child 1959) จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2532 จึงได้พัฒนาการคุ้มครองเด็กให้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศด้วยการประกาศ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” (Convention on the Right of the Child 1989) เพื่อให้มีการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ทำให้นานาประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญและไม่อาจมองข้ามปัญหาเกี่ยวกับเด็ก

ในการเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้นเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประเทศภาคีสมาชิก เพราะเป็นการกำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองเด็กขั้นต่ำที่ประเทศเหล่านั้นจะต้องยกมาตรฐานของตนเองขึ้นให้เท่ากับที่กำหนดในอนุสัญญาฯ หรือสูงกว่า ส่วนประเทศที่มีการคุ้มครองที่สูงกว่าที่อนุสัญญาฯ กำหนดไว้จะได้รับการยกย่องและกระตุ้นให้พัฒนาการคุ้มครองเด็กให้สูงยิ่งขึ้น เหตุที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อประเทศภาคีสมาชิก เพราะการคุ้มครองเด็กอย่างน้อยตามมาตรฐานขั้นต่ำของอนุสัญญาฯ เป็นการรับประกันว่า เด็กทุกคนที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้นจะได้มีอัตราการอยู่รอดที่สูง ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในระดับที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถและมีสุขภาพกายแข็งแรงและมีสุขภาพจิตดี เด็กต้องไม่ถูกนำไปใช้แรงงานก่อนวัยอันควรซึ่งขัดขวางการพัฒนาทางการศึกษาศึกษาของเด็กและต้องไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบไม่ว่าในการค้าประเวณี ในการใช้ประโยชน์ทางเพศหรือทางด้านอื่นๆ อันเป็นการทำลายชีวิตและอนาคตของเด็กโดยตรง และให้เด็กได้มีส่วนร่วมตามระดับความสามารถซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป เนื่องจากเด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในอนาคตการพัฒนาเด็กซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดของประเทศให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีความสามารถ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและทำประโยชน์ให้ต่อประเทศชาติทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้นๆ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการแข่งขันกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจและ

สังคม ในสังคมโลกทุกวันนี้ที่ประชากรทุกคนในประเทศต้องมีส่วนร่วมในการร่วมกันพัฒนาและรับผิดชอบ ในการแข่งขันด้วยการทำหน้าที่ของแต่ละคนให้ดีที่สุด หากเด็กไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานที่ดี ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เด็กจะเติบโตขึ้นอย่างไรคุณภาพแทนที่จะเติบโตเป็นทรัพยากรที่มี คุณค่าของสังคมอาจมีจำนวนหนึ่งที่ถูกระงับการทำงานต้องกลับมาเป็นภาระเช่นเป็นผู้ป่วยโรคเอดส์ให้สังคม ต้องดูแลหรือเด็กที่กระทำความผิดและมีการจัดการไม่คำนึงถึงสิทธิเด็กทำให้เด็กเติบโตไปเป็นอาชญากร ทำให้สังคมต้องมีภาระในการปราบปราม กรณีเหล่านี้จะทำให้ไม่สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ และจะทำให้สังคมและทรัพยากรของประเทศนั้นอ่อนแอและตกเป็นรองประเทศอื่นๆ ในการแข่งขัน เพื่อความอยู่รอดและการพัฒนาของประเทศนั่นเอง

สาระสำคัญของสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ทั้งภาครัฐและภาคสังคม จำเป็นต้องตระหนักและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีเนื้อหาสาระ ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการและเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ที่เด็กพึงได้รับ เป็นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพต่างๆ ไปในแง่ทั้งส่วนบุคคล การแสดงความคิดเห็น ศาสนา วัฒนธรรม ความเสมอภาคภายใต้ กฎหมายเดียวกัน การศึกษาและอื่นๆ นอกจากนั้นเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลเด็กโดยทั่วไป โดยกำหนดไว้ในรูปหลักพึงปฏิบัติของรัฐภาคี ซึ่งมุ่งคุ้มครอง ดังนี้

- มิให้เด็กถูกละเมิดสิทธิเหนือร่างกาย ชีวิตและเสรีภาพ รวมทั้งการคุ้มครอง ให้มีการเยียวยา พิณฟู เด็กที่ถูกละเมิดให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

- ให้เด็กได้รับข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็กให้ได้รับการ ดูแลด้านสุขภาพอนามัย ได้รับการประกันสังคม ได้รับการศึกษาทั้งในแง่ของการเล่าเรียนและ โอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียน เพื่อพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์อันดี มีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง สังคม และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้รับการพักผ่อนหย่อนใจและส่งเสริมชีวิตด้าน ศิลปวัฒนธรรม

- ให้เด็กได้รับสิทธิในฐานะพลเมืองของรัฐที่มีชื่อ มีสัญชาติ สามารถติดต่อกับ ครอบครัว มีภูมิสำเนาหรืออยู่อาศัยร่วมกับบิดามารดา ได้รับอุปการะเลี้ยงดูจากบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง โดยมีรัฐช่วยสนับสนุนและให้หลักประกัน

- ให้เด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา ได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างไป จากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ โดยให้ได้รับผลกระทบจากการต้องถูกดำเนินคดีและควบคุมตัวน้อยที่สุด สำหรับเด็กที่มีปัญหาความประพฤติ หรือกระทำความผิดทางอาญาคู่มือคุ้มครองให้ได้รับโอกาสเยียวยา ให้สามารถเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยมีสมมติฐานว่าเด็กกระทำความผิดใดๆ เพราะขาดวุฒิภาวะ ทำให้สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลผลักดันต่อความประพฤติของเด็ก นอกจากนั้นยังมีหลักประกันมิให้เด็กต้อง รับโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต

- ให้เด็กด้อยโอกาส เด็กผู้ขาดไร้ผู้อุปการะ เด็กผู้ตกอยู่ในภยันตราย และเด็กพิการ ได้รับการดูแลและอุปการะเลี้ยงดูให้เท่าเทียมกับเด็กทั่วไป

ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์และแบบพิธี ซึ่งประเทศที่ให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาต้องปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 กลไกของอนุสัญญา ซึ่งกำหนดวิธีการสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามอนุสัญญา และกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการบังคับใช้

อนุสัญญาฯ กำหนดพันธกรณีให้ประเทศภาคีสมาชิกคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยแยกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 4 ประเภท

2.2.1 สิทธิในชีวิตและการอยู่รอด

สิทธิในการมีชีวิตและการอยู่รอด คือ สิทธิของเด็กที่คลอดออกมาแล้วจะต้องมีชีวิตอยู่รอดอย่างปลอดภัย ซึ่งในอนุสัญญาฯ กำหนดให้รัฐภาคีต้องมีการรับรองว่าเด็กทุกคนมีสิทธิที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดที่จะมีชีวิต และรัฐภาคีต้องประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ ให้มีการอยู่รอดและการพัฒนาของเด็ก (ข้อ 6) เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดูไม่ว่าโดยบิดา มารดา ญาติพี่น้องหรือรัฐ เพื่อให้อยู่รอดและเจริญเติบโต และมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีเพียงพอตามฐานะซึ่งหากครอบครัวไม่สามารถจะดำเนินการได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำ รัฐต้องเข้าไปให้การช่วยเหลือ เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการบริการด้านสุขอนามัยให้พ้นจากโรคร้ายต่างๆ ที่จะทำให้เด็กเสียชีวิตหรือพิการ สิทธิที่จะได้รับอาหารในปริมาณที่เพียงพอและสะอาด สิทธิที่จะมีชื่อและสิทธิที่จะได้มีสัญชาติ เรื่องการได้สัญชาติ มีการเข้าใจว่าเด็กจะต้องได้รับสัญชาติของประเทศที่เด็กนั้นเกิด ซึ่งไม่ได้หมายความว่าความเชื่อนั้นเสมอไป แต่หมายความว่า เด็กทุกคนต้องไม่เกิดมาเป็นผู้ไร้สัญชาติ รัฐภาคีจะต้องดำเนินการให้เด็กมีสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็สัญชาติของบิดาหรือของมารดา หรือของประเทศที่เด็กนั้นเกิดก็ตาม เพราะการเป็นเด็กที่ไร้สัญชาติจะมีผลกระทบต่อชีวิตของเด็กนั้นอย่างร้ายแรงและเป็นเวลายาวนาน บางประเทศไม่ให้สัญชาติของตนต่อเด็กที่เกิดจากบิดามารดาชาวต่างประเทศ แม้ว่าจะเกิดในประเทศ แต่รัฐนั้นต้องจัดระบบการทำหลักฐานการเกิดเพื่อให้เด็กนั้นมีสิทธิที่จะไปยืนยันสัญชาติของตนได้กับประเทศที่เด็กนั้นมีสิทธิ ประเทศไทยก็จัดอยู่ในประเทศที่ไม่ให้สัญชาติไทยกับเด็กที่มีบิดามารดาเป็นชาวต่างประเทศทั้งคู่ แม้ว่าจะเกิดในประเทศไทยก็ตาม (พ.ร.บ. สัญชาติ, พ.ร.บ. คนเข้าเมือง) แต่เด็กนั้นมีสิทธิได้รับสัญชาติอื่นตามบิดาหรือมารดาซึ่งเป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่บิดาและมารดาเด็กมีสัญชาติจะกำหนดไว้และรัฐต้องจัดทำหลักฐานเพื่อให้เด็กนั้นได้รับสัญชาตินั้นๆ ตามบิดาหรือมารดา ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของไทย เด็กที่เกิดจากบิดาหรือมารดาที่มีสัญชาติไทยไม่ว่าจะเกิดที่ใดในโลก มีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายด้วย ซึ่งในกรณีดังกล่าวอนุสัญญาฯ ข้อ 7 ได้กำหนดไว้ว่า “เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังเกิดและมีชื่อนับแต่เกิดและสิทธิที่จะได้สัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน” รัฐภาคีต้องให้

หลักประกันในการส่งเสริมสิทธิเช่นว่านั้นภายใต้กฎหมายสัญชาติของรัฐและภายใต้การผูกพันตามตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเด็กนั้นจะตกเป็นผู้ไร้สัญชาติ ในเรื่องของการเลี้ยงดูนั้น อนุสัญญาฯ เน้นการเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและบิดามารดาอย่างมาก โดยกำหนดให้รัฐภาคีให้หลักประกันว่าเด็กจะต้องไม่ถูกแยกจากบิดามารดาโดยขัดกับความประสงค์ของบิดามารดา เว้นแต่การแยกเด็กนั้นจะเป็นไปตามกฎหมายซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยศาลและเป็นกรณีจำเป็นที่จะต้องแยกเด็กออกมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กเอง เมื่อมีการทำร้ายใช้เด็กในทางที่ผิดหรือเด็กถูกบิดามารดาทอดทิ้ง ทั้งนี้เพราะโดยหลักการแล้วบุคคลที่จะเลี้ยงดูเด็กได้ดีที่สุด คือ บิดาและมารดาาร่วมกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อเท็จจริงตามธรรมชาติที่ว่าไม่มีใครรักและหวังดีต่อเด็กเกินไปกว่าบิดามารดาของเด็กนั้น ยกเว้นกรณีที่บิดาหรือมารดาของเด็กมีปัญหาอย่างอื่นทำให้ไม่สามารถดูแลเด็กหรือบางครั้งกลับทำร้ายเด็กเอง ตัวอย่างเช่น บิดามารดาติดยาเสพติดหรือสุราแล้วมาทำร้ายลูกหรือละเลยไม่ดูแลเด็ก การขายลูกให้ค้าประเวณี การให้ลูกไปจำหน่ายยาเสพติด เป็นต้น ดังนั้นโดยหลักการแล้วเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลจากทั้งบิดาและมารดาทั้งสองคน หากรัฐจะต้องเข้าไปแยกเด็กออกมาดูแลโดยรัฐต้องเป็นกรณีที่เด็กนั้นจะตกอยู่ในอันตรายหรือถูกทอดทิ้ง และต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กนั่นเอง

2.2.2 สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองในทุกรูปแบบที่จะเป็นอันตรายต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองจากการถูกทำร้ายทั้งทางร่างกาย จิตใจและทางเพศ ซึ่งรวมทั้งการล่วงละเมิดทางเพศกับหรือการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จากเด็ก เช่น การค้าประเวณีเด็ก การขายเด็ก การนำเด็กไปใช้ขอทาน ไม่ว่าจะโดยบิดา มารดา ผู้ปกครองเด็กหรือโดยบุคคลอื่น เด็กที่ลี้ภัยจากอันตรายเข้ามาในประเทศของรัฐภาคีจะต้องได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือ เด็กพิการทั้งทางร่างกายและจิตใจมีสิทธิได้ใช้ชีวิตที่ต่ออย่างมีศักดิ์ศรีและได้รับการส่งเสริมให้พึ่งพาตนเองกับมีส่วนร่วมในชุมชน เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากโรคร้ายต่างๆ ตามมาตรฐานสาธารณสุขที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จะต้องไม่มีเด็กคนถูกตัดออกจากการได้รับบริการสาธารณสุข เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการใช้แรงงานโดยห้ามการใช้แรงงานเด็กที่อายุต่ำกว่าอายุขั้นต่ำที่ให้ทำงานได้ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายแรงงานของไทยกำหนดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานห้ามเด็กที่อายุยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์ ทำงาน ส่วนเด็กที่อายุเกิน 15 ปี และทำงานได้การทำงานของเด็กต้องไม่ใช่งานที่อันตราย ต้องไม่ขัดขวางการศึกษาของเด็กหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ ศีลธรรม หรือพัฒนาการทางสังคมของเด็ก ในส่วนของยาเสพติดเด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากการใช้ยาเสพติดในทุกรูปแบบและมีสิทธิได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกใช้ในการผลิตหรือการค้ายาเสพติด เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากรัฐและสังคมจากการถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางเพศหรือการล่วงละเมิดทางเพศในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการชักชวนหรือข่มขู่ให้เข้าร่วมกิจกรรมทางเพศ การค้าประเวณี

หรือการเข้าไปมีส่วนในสื่อลามกเด็ก การลักพาตัว การค้าเด็กในทุกรูปแบบ เด็กมีสิทธิได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกนำไปใช้ในการสู้รบด้วยกำลังอาวุธ ซึ่งแต่เดิมอนุสัญญาได้กำหนดอายุขั้นต่ำไว้ที่ 15 ปี แต่ต่อมาได้กำหนดในพิธีสารของอนุสัญญานี้ได้ขยายอายุขั้นต่ำเป็น 18 ปี

เด็กที่ตกเป็นผู้ต้องหาที่มีสิทธิหลายประการ คือ เด็กจะต้องไม่ถูกลงโทษด้วยความทารุณ โหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม และเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จะต้องไม่ถูกลงโทษด้วยการประหารชีวิตหรือด้วยการจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสได้รับการปล่อยตัว เด็กที่ถูกจับกุม คမ်း จะต้องถูกควบคุมตัว หรือขังแยกจากผู้ใหญ่ เพื่อป้องกันการเรียนรู้ถ่ายทอดพฤติกรรมจากผู้ต้องขังหรือนักโทษที่เป็นผู้ใหญ่และเป็นการป้องกันมิให้เด็กถูกข่มเหง รังแก บังคับจิตใจ หรือตกอยู่ในอิทธิพลของผู้ต้องขังที่เป็นผู้ใหญ่ นอกจากนั้น สถานคุมขังผู้ใหญ่อาจไม่เหมาะสมกับเด็ก และเด็กที่ถูกจับกุมคุมขังมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายและด้านอื่นโดยเร็ว นอกจากนั้นเด็กที่เป็นผู้ถูกกระทำจากการถูกทอดทิ้ง การหาประโยชน์โดยมิชอบหรือทำร้ายและการล่วงละเมิด การทรมาณ หรือการลงโทษโดยโหดร้าย ทารุณหรือโดยไร้มนุษยธรรม มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ และให้กลับคืนสู่สังคมที่ดีได้อีกด้วย

2.2.3 สิทธิในการพัฒนา

สิทธิในการพัฒนาตนเองของเด็กเน้นทั้งด้านการพัฒนาทางร่างกายและสติปัญญา การพัฒนาทางด้านร่างกาย อนุสัญญาฯ เน้นที่การเลี้ยงดูเด็กโดยพ่อแม่หรือในบางกรณีโดยรัฐและระบุแต่เด็กมีสิทธิที่จะมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีเพียงพอต่อการพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ศีลธรรมและทางสังคม เด็กมีสิทธิได้รับการบริการสาธารณสุขและการตรวจรักษาเพื่อให้เด็กพ้นจากโรคร้ายที่ป้องกันรักษาได้และไม่ให้โรคร้ายดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการของเด็ก เด็กมีสิทธิที่ได้ และที่สำคัญอย่างยิ่งคือสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา อันเป็นพื้นฐานและมาตรการที่จำเป็นต่อการพัฒนาของเด็ก อนุสัญญานี้ว่าเด็กมีสิทธิได้รับการศึกษาเพื่อให้เด็กได้พัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก ให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ให้เด็กได้พัฒนาความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เป็นการเตรียมเด็กให้มีชีวิตและมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่เสรีด้วยจิตสำนึกแห่งความเข้าใจ สันติภาพ ความอดกลั้น ความเสมอภาคทางเพศ และมิตรภาพในหมู่มวลมนุษยชนไม่แยกว่าเป็นกลุ่มใด ทั้งให้มีความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเคารพต่อบิดามารดา เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษาและค่านิยมต่างๆ ทั้งที่เป็นของตนเองและที่แตกต่างไป (ข้อ 29) สิทธิในการศึกษานั้นอยู่บนพื้นฐานที่จะต้องให้เด็กมีโอกาสที่เท่าเทียมกัน โดยรัฐจะต้องจัดการศึกษาภาคบังคับในระดับชั้นประถมให้ทั่วถึง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายจากเด็กทุกคน และต้องส่งเสริมการพัฒนาศึกษาในระดับชั้นมัธยมในรูปแบบที่หลากหลายและการศึกษาวิชาชีพ เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสที่เข้าศึกษาได้ โดยรัฐอาจจัดมาตรการที่เหมาะสม เช่น การจัดการศึกษาให้โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือจัดให้มี

ความช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อการศึกษาในกรณีจำเป็นในด้านการศึกษาที่สูงกว่าชั้นมัธยมนั้น รัฐต้องจัดให้เด็กทุกคนมีโอกาสที่เท่าเทียมกันตามความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก และรัฐต้องจัดมาตรการส่งเสริมให้เด็กมาเรียนโดยสม่ำเสมอและลดจำนวนเด็กที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน อนุสัญญาฯ ครอบคลุมถึงเด็กทุกคนที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้น ไม่ว่าจะมิใช่สัญชาติใดตามหลักการไม่เลือกปฏิบัติ ดังนั้น เด็กไม่ว่าจะมีสัญชาติใด และไม่ว่าการอยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้นจะมีสถานะที่ถูกกฎหมายหรือไม่ก็ตาม ก็มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาภาคบังคับและมีสิทธิที่จะได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ (ข้อ 28) ในส่วนของเด็กที่พิการในรูปแบบต่างๆ รัฐต้องจัดให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่เช่นเดียวกับเด็กปกติด้วย

2.2.4 สิทธิในการมีส่วนร่วม

สิทธิในการมีส่วนร่วมของเด็กในรูปแบบต่างๆ เป็นปัญหามากสำหรับประเทศทางตะวันออกที่มีแนวปฏิบัติในการไม่เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นมากนัก อนุสัญญาฯ เน้นถึงสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของเด็กโดยเสรีในทุกเรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กและรัฐภาคีต้องดำเนินการมาตรการให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นทั้งต้องให้น้ำหนักต่อความคิดเห็นนั้นตามควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการทางศาลและทางการบริการที่จะมีผลกระทบต่อเด็ก เด็กต้องได้รับโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินการนั้นตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดและสิทธิในการแสดงออกของเด็กกรวมถึงอิสระในการแสวงหาได้รับหรือส่งต่อข้อมูลและความคิดในทุกรูปแบบและในสื่อทุกประเภท เด็กมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพทางความคิด มโนธรรม และศาสนา สิทธิในการมีส่วนร่วมนี้รวมทั้งสิทธิของเด็กที่จะสมาคมกันโดยสงบ เด็กมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะที่มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมเด็กในด้านต่างๆ

จะเห็นว่ามาตรการต่างๆ และการคุ้มครองเด็กในด้านต่างๆ ที่แยกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 4 กลุ่มนั้น ไม่ได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่มาตรการส่วนมากมีจุดมุ่งหมายในการคุ้มครองเด็กมากกว่า 1 ด้าน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น การให้อาหารและที่อยู่อาศัยการเลี้ยงดูโดยบิดามารดา ก็เพื่อสิทธิในชีวิตและความอยู่รอดของเด็ก แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นไปเพื่อพัฒนาการตามวัยของเด็กด้วย การคุ้มครองเด็กในด้านต่างๆ นอกจากเพื่อปกป้องกันเด็กจากอันตรายแล้ว ยังส่งเสริมการพัฒนาการของเด็กโดยเฉพาะด้านการศึกษาด้วย เพื่อไม่ให้อันตรายต่างๆ มาเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและพัฒนาของเด็ก และเพื่อไม่ทำให้พัฒนาการของเด็กหยุดชะงัก ในการศึกษาสิทธิของเด็กในอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิเด็กนี้ จึงต้องมองในภาพรวมและมีความยึดโยงกันมากกว่าที่จะดูว่ามาตรการใดคุ้มครองด้านใดโดยเฉพาะหลังจากที่ได้จัดทำอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิเด็กและมีประเทศเข้าเป็นภาคีสมาชิกถึง 195 ประเทศ แต่ปรากฏว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นมากคือปัญหาการค้าเด็กและการใช้ประโยชน์จากเด็กในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะทางเพศ กับปัญหาการที่เด็กต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การสู้รบกันด้วยกำลังอาวุธเพิ่มมากขึ้นและมีความร้ายแรงเพิ่มขึ้น องค์การสหประชาชาติได้จัดทำ

พิธีสารต่อทำนองสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอีกสองฉบับในปี พ.ศ. 2543/2000 คือ พิธีสารเรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธและพิธีสารเรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณี เด็กและสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

ปัญหาสำคัญที่แพร่หลายและเป็นอันตรายอย่างยิ่งสำหรับเด็ก คือ การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็กและสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก แม้จะอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในข้อ 34 และข้อ 35 ค้ำครองเด็กไว้แล้วก็ตาม ซึ่งข้อ 34 ของอนุสัญญาฯ กำหนดว่า

รัฐภาคีรับที่จะคุ้มครองเด็กจากการแสวงประโยชน์ทางเพศและการกระทำทางเพศ ที่มีขอบทุกรูปแบบเพื่อการนี้ รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งมาตรการภายในประเทศ และมาตรการทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อป้องกัน

(ก) การชักจูง หรือบีบบังคับเด็กให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเพศใดๆ ที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย

(ข) การแสวงหาประโยชน์จากเด็กในการค้าประเวณี หรือการกระทำอื่นใดที่ เกี่ยวกับเพศที่มีชอบด้วยกฎหมาย

(ค) การแสวงหาประโยชน์จากเด็กในการแสดงลามกอนาจาร และที่เกี่ยวกับสื่อลามก อนาจาร

ข้อ 35 ของอนุสัญญาฯ กำหนดไว้ว่า รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งในระดับประเทศ ระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อป้องกันการลักพา การขาย หรือการลักลอบค้าเด็ก ไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ใด หรือในรูปแบบใด

นอกจากข้อบททั้งสองแล้ว ยังมี ข้อ 11 (การโยกย้ายเด็กจากถิ่นฐาน) ข้อ 21 (การรับบุตรบุญธรรม) ข้อ 32 (การใช้แรงงานเด็ก) ข้อ 33 (การคุ้มครองเด็กจากยาเสพติด) และ ข้อ 36 (การคุ้มครองเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบอื่นที่เป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพเด็ก) ที่มีไว้ เพื่อเป็นการคุ้มครองเด็ก

ปรากฏว่าการขนย้ายเด็กทั้งในประเทศและระหว่างประเทศมีเพิ่มมากขึ้นเพื่อความมุ่งหมายในการค้าเด็ก การนำเด็กไปค้าประเวณีและการนำไปทำสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก รวมทั้ง มีการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการทางเพศจากเด็ก รวมทั้งการพัฒนาการในการค้าเด็ก และการค้าประเวณีเด็กและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผยแพร่สื่อลามกเด็กโดยสื่อสมัยใหม่อย่าง การเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ทำให้สหประชาชาติกังวลอย่างยิ่งถึงการแพร่หลายและความรุนแรงของ ปัญหาดังกล่าวทั่วโลก และประเทศทั่วไปมีส่วนไม่ว่าจะในฐานะผู้ให้บริการ หรือผู้ให้บริการ จึงได้จัดทำพิธี สารนี้ขึ้นเพื่อขยายมาตรการที่รัฐภาคีควรดำเนินการเพื่อป้องกันการคุ้มครองเด็กจากการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็กและสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

ซึ่งหากพิจารณาในอนุสัญญาฯ ดังกล่าว พบว่า ในการดำเนินการใดๆ ตามหลักการ ของ “สิทธิเด็ก” จะมีจุดมุ่งหมายตามหลักการ 2 ประการ คือ

1) สิทธิติดตัวมาตั้งแต่เกิด (Inherit Right) รัฐจะต้องรับประกันความอยู่รอดและการพัฒนาของเด็ก กล่าวคือ เด็กจะต้องได้รับความปลอดภัยจากการคลอดและเมื่อรอดพ้นเป็นทารกแล้ว เด็กจะมีสิทธิตามกฎหมายรับรอง และจะต้องจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด มีสิทธิที่จะมีชื่อได้สัญชาติ และจะต้องมีสิทธิที่จะรู้จักและได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาของเด็กเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้น จึงไม่อาจสามารถจำกัดการใช้สิทธิอันชอบธรรมของเด็กหรือละเมิดสิทธิเด็กได้

2) หลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (The Best Interests of the Child) กล่าวคือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครอง การพัฒนาทั้งด้านจิตใจและร่างกายให้ได้มาตรฐานอย่างน้อยที่สุดจะต้องเป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนี้ โดยไม่กระทำการใดๆ ที่จะเป็นการทำลายชีวิตและอนาคตเด็ก แต่จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้มีความสามารถซึ่งเป็นการพัฒนาให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ดังนั้น ในการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับเด็ก รัฐจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ UNICEF., 2553, น. 8)

ประเทศไทยจึงมีมาตรการในการคุ้มครองเด็ก โดยการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาฯ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ขึ้นเพื่อให้เกิดการคุ้มครองเด็กอย่างแท้จริง มีแนวทางและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กอย่างชัดเจน นำไปสู่กลไกในการทำงาน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

เด็กที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็กฯ คือ บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส (มาตรา 4) การสมรสต้องมีการจดทะเบียนสมรสโดยชอบด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หากเป็นการสมรสโดยพฤตินัยไม่อยู่ในความหมายนี้

ประเทศไทยประสบผลก้าวหน้าอย่างสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กในภาวะเสี่ยง การประกาศใช้ พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก เมื่อ ปี พ.ศ. 2546 เป็นเครื่องชี้วัดที่สำคัญที่สุดของความก้าวหน้านี้ ซึ่งยกสถานะของประเทศไทยให้เป็นผู้นำด้านการส่งเสริมสิทธิเด็กของภูมิภาคและนานาชาติ พ.ร.บ. นี้ ตั้งอยู่บนหลักการที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก ระบุถึงวิธีอันหลากหลายซึ่งความรุนแรง และการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ที่สามารถทำร้ายเด็ก พ.ร.บ. นี้ ให้การปกป้องคุ้มครองเด็กไทยทั้งหมดไม่ว่าพวกเขาจะมีสถานะทางเศรษฐกิจสังคม กฎหมาย มีชาติพันธุ์ หรือนับถือศาสนาใด เนื้อหาของ พ.ร.บ. ประกาศอย่างแจ่มชัดว่า การดูแลให้เด็กมีความเป็นอยู่ที่ดี คือ หน้าที่รับผิดชอบของทุกคน และจะไม่ยอมให้มีการทารุณกรรมเด็ก

พร้อมทั้งระบุดึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยที่จะให้การช่วยเหลือเด็กโดยผ่านทาง การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของครอบครัว

2.3.1 หลักการและเหตุผล

พ.ร.บ. คຸ້ມครองเด็กรຸ້ เป็นกฎหมายที่มุ่งให้ความคุ้มครองแก่เด็กทั้งทางด้าน ร่างกายและจิตใจ รวมถึงการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การพัฒนาและฟื้นฟู ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และเนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กที่ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดขั้นตอนและ ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้ เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดย ไม่เป็นธรรม และสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงาน ของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ในส่วนของบทนิยามได้กำหนดความหมายของ “เด็ก” ว่าหมายถึง บุคคลซึ่งมี อายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส นอกจากนี้ ยังได้จำแนก ประเภทของเด็กออกเป็น เด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้า เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก เด็กพิการ เด็กที่เสี่ยง ต่อการกระทำผิด นักศึกษาและนักเรียน

2.3.2 สาระสำคัญ

หมวด 1 คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ คุ้มครองเด็กแห่งชาติขึ้น มีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญ คือ การเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับ นโยบาย แผนงาน งบประมาณและมาตรการในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริม ความประพฤติเด็ก รวมถึงการให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน ที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก นอกจากนี้ ยังมีอำนาจตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครอง สวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์คุ้มครอง สวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กทั้งของรัฐและเอกชน

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด เพื่อกระจายการดูแลให้ไปอย่างทั่วถึง โดยมีอำนาจและ

หน้าที่ที่สำคัญ คือ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณและมาตรการในการสงเคราะห์ ค้ำครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก การให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง การติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์และส่งเสริมความประพฤติเด็กแล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ

หมวด 2 การปฏิบัติต่อเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่าในกรณีใดต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และใน พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวยังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติต่อเด็ก โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

- ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองตามสมควรแก่ชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่นรวมถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กมิให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และผู้ปกครองต้องไม่ทอดทิ้งหรือละทิ้งเด็กไว้หรือละเลยไม่ดูแลเด็ก

- ให้งานเจ้าหน้าที่ ที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ กำหนดมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ รวมถึงดูแลตรวจสอบสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ยังกำหนดมาตรการต่างๆ ที่สำคัญเพื่อคุ้มครองเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ชื่อเสียงหรือสิทธิประโยชน์อื่นของเด็ก เช่น ห้ามบุคคลใดกระทำการอันเป็นการทารุณกรรมเด็ก ห้ามบุคคลใดบังคับ ชูเชิญ ส่งเสริมหรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดในด้านต่างๆ เป็นต้น และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวนี้ จึงได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่พิเศษบางประการ เช่น อำนาจในการตรวจค้นสถานที่ มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ, เรียกให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ เป็นต้น

หมวด 3 การสงเคราะห์เด็ก ในหมวดนี้ได้กำหนดลักษณะของเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ไว้และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการสงเคราะห์เด็ก โดยการสงเคราะห์ในเบื้องต้นเป็นการกำหนดสถานที่อยู่ของเด็กซึ่งต้องพิจารณาตามความเหมาะสมเพื่อให้การช่วยเหลือ สงเคราะห์พัฒนาและฟื้นฟูต่อไป โดยต้องมีการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัวเพื่อหาวิธีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

หมวด 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก กำหนดลักษณะของเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยในกรณีมีการกระทำทารุณกรรมต่อเด็กให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจแยกตัวเด็กจากครอบครัวและต้องรีบจัดให้มีการตรวจรักษาทางร่างกายและจิตใจ หลังจากนั้นต้องจัดให้เด็กอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมเพื่อหาวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กต่อไป ส่วนในกรณีที่พบเห็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว ถ้าเห็นว่าเด็ก

จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพหรือเห็นว่าจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์เจ้าหน้าที่ก็ต้องดำเนินการจัดให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพหรือการสงเคราะห์ต่อไป ในกรณีที่มอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองหรือบุคคลที่ยินยอมรับเด็กไปปกครองดูแลอาจมีการแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กและอาจมีการวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้เด็กมีความประพฤตินิสัยเสียหายหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด

หมวด 5 ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเพื่อกำกับดูแลเด็ก โดยอาจแต่งตั้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดห้ามมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเปิดเผยภาพหรือข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครองในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่เด็กหรือผู้ปกครอง

หมวด 6 สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟู กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู และให้เจ้าหน้าที่ที่กำหนดไว้ทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานที่ดังกล่าว นอกจากนี้ยังต้องมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา ซึ่งได้มีการกำหนดเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานสงเคราะห์ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพและผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานพัฒนาและฟื้นฟู โดยมุ่งเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลาง

หมวด 7 การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา และยังให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา เช่น การสอบถามครู อาจารย์เกี่ยวกับความประพฤติของเด็ก แนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลเด็ก และสอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุคคลหรือแหล่งชุกชุมเด็กให้ประพฤติในทางมิชอบ เป็นต้น

หมวด 8 กองทุนคุ้มครองเด็ก ให้จัดตั้งกองทุนคุ้มครองเด็ก เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้บริหารจัดการกองทุน นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน แล้วรายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

หมวด 9 บทกำหนดโทษ กำหนดโทษทางอาญาแก่บุคคลผู้กระทำการฝ่าฝืน บทบัญญัติต่างๆ ตามที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับได้จริงและ บรรลุผลตามความมุ่งหมายนั่นเอง

2.3.3 ผู้รักษาการตามกฎหมายและวันบังคับใช้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วน ที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

เนื่องด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยตำแหน่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กฯ มาตรา 24 ซึ่งได้กำหนดให้ ปลัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็น หัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ใน เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและ ตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนา และฟื้นฟูและสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด แล้วแต่ กรณี เพื่อทราบ และให้อำนาจหน้าที่และหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ (มาตรา 30) ดังนี้

- 1) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใดๆ หรือยานพาหนะใดๆ เพื่อตรวจค้น ในกรณีมี เหตุสงสัยว่ามีการกระทำทารุณกรรมเด็ก มีการกักขังหรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ
- 2) ซักถามเด็กเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือ คุ้มครองสวัสดิภาพ
- 3) มีหนังสือเรียกผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความประพฤติ สุขภาพ และความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก
- 4) ออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน หรือความประพฤติของเด็กมาให้
- 5) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง สถานที่ประกอบการของนายจ้าง สถานศึกษา หรือสถานที่ที่เด็กมีความเกี่ยวข้องด้วย เพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้นๆ และรวบรวม ข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย และ ความประพฤติของเด็ก

6) มอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองพร้อมกับแนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองให้ดูแลและอุปการะเลี้ยงดูเด็กในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทางที่เหมาะสม

7) ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อมอบให้แก่สถานแรกรับในกรณีมีการส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการร้องขอเด็กที่อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะต้องได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม และก่อนที่จะจัดให้เด็กเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู จะต้องปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อนเท่าที่สามารถกระทำได้

2.4 แนวคิดการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา 285 กำหนดให้ "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น"

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป จึงจะแบ่งโครงสร้างการบริหารจัดการออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) สภาท้องถิ่น มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการ ตราข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ ในระดับท้องถิ่นนั้น ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการงบประมาณประจำปี ที่ฝ่ายบริหารเสนอ และเรื่องอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ ที่ให้ชุมชนในท้องถิ่นนั้น ได้ยึดถือปฏิบัติ หรือเป็นกติกาของสังคม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข

2) คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ กิจการต่างๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการให้เกิดการบังคับใช้ตามกฎหมายท้องถิ่น ที่สภาท้องถิ่นได้ตราขึ้น เพื่อให้เกิดการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และคุ้มครองประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ

นอกจากนั้น สภาท้องถิ่นยังมีบทบาทในการตรวจสอบการบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยการพิจารณาอนุมัติงบประมาณแผนงาน โครงการ และการตั้งกระทู้ถาม กรณีที่สงสัย หรือให้ความเห็นข้อแนะนำ แก่คณะกรรมการบริหารฯ ได้

สภาท้องถิ่นจะเป็นกลไกหลักในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีอำนาจหน้าที่ในกลไกของกฎหมาย และการบริหารจัดการ ซึ่งจะพื้นฐานในการผลักดันให้เกิดการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพ

2.4.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

การจัดทำแผนท้องถิ่นเป็นสาระและกิจกรรมหลักของหนังสือหลักสูตริสทธิเด็ก และการวางแผนท้องถิ่นในรูปของ “การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน” ซึ่งมีเค้าโครงในเรื่องของบทนำ ข้อมูลทั่วไป การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา การแปลงไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล ซึ่งมีหัวข้อรายละเอียด และมีตัวอย่างของแผนปฏิบัติการบางท้องถิ่นที่ร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อให้การเขียนแผนท้องถิ่นเป็นนโยบายยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง มีงบประมาณเพียงพอ และเกิดผลการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพของเด็กและเยาวชน และมีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของแผนท้องถิ่นในแต่ละชุมชน ดังนั้นในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนท้องถิ่นควรมีการเตรียมการและการให้ความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1. การสร้างแผนท้องถิ่นต้องเน้นการมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแรก โดยเฉพาะในกลุ่มทีมผู้บริหารท้องถิ่น ทีมสหวิชาชีพ และสภาเด็กและเยาวชนเป็นแกนกลางของการพบปะพูดคุยปรึกษาหารือ การวิเคราะห์เชิง Situation Analysis การวางเป้าหมายร่วมกัน และอื่นๆ การมีส่วนร่วมต้องดึงตัวแทนภาคประชาชน สภาการเมืองท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรเอกชน สภาการศึกษา และอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุดภายใต้แนวความคิดที่ว่า “แผนชุมชนคือ แผนปฏิบัติการด้านเด็กและเยาวชน” “เกิดจากพลังความคิดที่สร้างสรรค์เพื่ออนาคตที่ดีกว่าของบุตรหลานตนเอง”

2. ระบบข้อมูลที่น่ามาใช้เป็นฐานสำคัญของการสร้างแผนปฏิบัติการ ข้อมูลจำเป็นต้องทันสมัยถูกต้อง น่าเชื่อถือ และตรงกับสถานการณ์และปัญหาร่วมสมัยของเด็กและเยาวชนซึ่งในปัจจุบันมีการเก็บข้อมูลจากหลายหน่วยงานที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนในภาพรวมของประเทศและรายจังหวัด ดังเช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันรามจิตติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีรายงานสถานการณ์และปัญหาเด็กและเยาวชนประจำปี มหาวิทยาลัยราชภัฏท้องถิ่นบางแห่งเป็นศูนย์กลางการศึกษาสถานการณ์และปัญหาเด็กและเยาวชนรายภาคและจังหวัด ดังเช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางดูแลภาคเหนือตอนบนทุกจังหวัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามดูแลภาคตะวันออกเฉียงเหนือและรายจังหวัด และอื่นๆ ข้อมูลต้องบ่งชี้ในระดับประเทศและระดับจังหวัดที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ นำมาใช้อ้างอิงได้ ยิ่งได้ข้อมูลจากทีมสหวิชาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นมาประกอบการเขียนแผนท้องถิ่นจะยิ่งทำให้การดำเนินการใช้ระบบข้อมูลทั้งในเชิงมหภาค (Macro) และจุลภาค (Micro) สอดคล้อง ตรวจสอบ และเปรียบเทียบกันจนสามารถกำหนดความรุนแรง ตำแหน่งและสถานะในสถานการณ์จริงได้ชัดเจนแม่นยำขึ้น การเก็บข้อมูลในระดับจุลภาคเชิงพื้นที่จึงต้องเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ ยิ่งหากได้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มแรกจะยิ่งทำให้ข้อมูลมาจากความหลากหลายของผู้ให้ข้อมูลจนเป็นระบบที่สมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด

3. การจัดทำแผนที่ (Mapping) ในท้องถิ่นแต่ละแห่งจะมีลักษณะทางกายภาพของอาณาเขตที่ตั้งอยู่ สังกัดอะไร มีเขตพื้นที่ติดต่อกับแหล่งอื่นที่ไหนบ้าง มีเนื้อที่เท่าไร เขตการปกครองที่อำเภอ เทศบาล ตำบล หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไรเป็นสำคัญ สถานที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรียน วัด โรงพยาบาล ตลาดสด สถานีตำรวจ แหล่งน้ำ พื้นที่สี สวนสาธารณะ สนามกีฬา ห้องสมุดชุมชน พื้นที่เสี่ยง ร้านเหล้า ผับ ตู้เกม แหล่งมั่วสุม และอื่นๆ การทำแผนที่ชุมชน (Social Mapping) จะช่วยให้ทีมผู้บริหาร สหวิชาชีพ และสภาเด็กและเยาวชนเกิดเห็นภาพรวมทั้งหมดในความหลากหลายของมิติทั้งในเชิงโครงสร้าง ระบบความสัมพันธ์ สาเหตุและปัญหา อัตราส่วนของพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่เสี่ยงแนวโน้มของการเคลื่อนไหวของชุมชนที่เป็นอยู่ การทำแผนที่แบบนี้จะสร้างเจตคติในด้าน (Mind Mapping) ที่ระลึกถึงเด็กและเยาวชนตลอดไป

4. กิจกรรมในภาคสนาม การจัดฝึกอบรม 2 วัน และ 5 วัน เน้นทฤษฎีควบคู่การปฏิบัติ ในส่วนของภาคปฏิบัติมีกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังเช่น การเดินศึกษาในพื้นที่ระหว่างผู้ใหญ่ผู้บริหารกับสภาเด็กและเยาวชน (Walking Tour) เพื่อเด็กจะได้ชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ปัญหาข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่พื้นที่เสี่ยงใกล้สถานศึกษา ร้านเกม ห้างสรรพสินค้า การทำต้นไม้ปัญหาที่ทำให้เห็นรากแก้วของปัญหาทั้งปวงว่าเกิดจากอะไร การเชื่อมโยงปัญหาทั้งหมดในเรื่องอะไรบ้าง การทำแผนที่ชุมชน การร่วมกันกำหนดรายละเอียดต่างๆ การทำสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดความสำคัญ การเรียงลำดับก่อนหลัง การทำระบบข้อมูลด้วยสารสนเทศซึ่งทันสมัยเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้ออกแบบระบบข้อมูล กราฟิก สถิติสำคัญ และอื่นๆ การฝึกอบรมจะน่าสนใจ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ต้องรู้จักการนำกิจกรรมให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้บริหารทีมสหวิชาชีพ สภาเด็กและเยาวชนที่จำเป็นต้องดำเนินไปพร้อมเพรียงกัน และยอมรับซึ่งกันและกันตลอดเวลา

5. สถานการณ์ของเด็กและเยาวชน การแบ่งตามกลุ่มอายุ พัฒนาการตามวัยบุคลิกภาวะ ดังเช่น เด็กกลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี เป็นเด็กปฐมวัยมักพบปัญหาเด็กถูกปล่อยปละละเลย ทุพโภชนาการ ขาดโอกาสการศึกษา ทานขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลม โรคอ้วน วิทยาลัยศึกษาตอนต้น หัดสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ติดหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ออกกลางคัน เด็กมัธยมศึกษาตอนปลาย สนใจเพศตรงข้าม เครียด กัดฟันจากการศึกษา กวดวิชา ภูมิด้านทานชีวิตต่ำ ติดยาเสพติด เสพสื่อลามกอนาจาร เด็กอาชีวศึกษา ก้าวร้าวรุนแรง ไม่มีงานทำ มั่วสุมเที่ยวเตร่ สร้างปัญหาใน

ชุมชน นิสิตนักศึกษา ฟังเพื่อ มีค่านิยมต่างชาติ นอนดึกตื่นสาย ขาดจิตอาสาและจิตสาธารณะ เป็นต้น การให้ความสำคัญเรียงลำดับก่อนหลัง ปัญหาพร้อมในเชิงความรุนแรง เพศเสรี เสพสื่อลามก มั่วสุมยาเสพติดที่จะพบในเด็กทุกกลุ่ม การเน้นการแก้ปัญหาแบบองค์รวม (Holistics) ไม่แยกส่วนจัด กิจกรรมเฉพาะด้านเฉพาะเรื่อง และการบูรณาการ (Integration) ในเชิงคุณลักษณะสำคัญ ค่านิยมแท้ ในเชิงคุณค่าทางศาสนาและวัฒนธรรม การเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข การรู้จักดำเนินชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

6. การจัดงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการและกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ ตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของรายจ่ายประจำปี การดำเนินงานต้องมีการเตรียมการด้านงบประมาณสนับสนุนต่อเนื่อง 3 ปี เพื่อสนับสนุนโครงการ และกิจกรรมต่างๆ จนสามารถพัฒนาคุณลักษณะของเด็กในปัจจุบันได้และลดปัญหาของเด็กกลุ่มเสี่ยง ได้ลดน้อยลง การอนุมัติงบประมาณเพื่อโครงการด้านเด็กและเยาวชน ต้องมีการเตรียมการอย่างดี ทั้งในเชิงสถานการณ์ และปัญหาของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น มีการเตรียมระบบข้อมูลที่ตรง แม่นยำ เชื่อถือได้ การนำเสนอในรูปแบบของสื่อประสมที่ดึงดูดใจ สร้างความตระหนักให้กับผู้บริหาร เน้นความแตกต่างหลากหลายและสร้างสรรค์จากผลงานของเด็กและเยาวชนร่วมนำเสนอโครงการ และกิจกรรมต่างๆ สร้างระบบธรรมาภิบาล โปร่งใส การตรวจสอบระบบการใช้จ่ายงบประมาณได้ ทุกขั้นตอน นำเงินงบประมาณลงไปสู่เด็กและเยาวชนกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด และทีมสหวิชาชีพ ต้องมีการเตรียมการในเรื่องการอนุมัติเงินงบประมาณ โครงการกิจกรรมต่างๆ บุคคลสำคัญที่ต้อง สร้างความเชื่อมั่นต่อการตัดสินใจ จุดเปลี่ยน และกลุ่มผู้สนับสนุนในสภาท้องถิ่นแต่ละแห่ง

7. การสร้างตัวบ่งชี้ที่จำเป็นต่อการติดตามประเมินผลในเรื่องการดำเนินการตาม นโยบายของผู้ว่าท้องถิ่น สภาประชาชน ผลงานที่เกิดขึ้นกับบุตรหลาน ความก้าวหน้าระดับพัฒนาการ การศึกษาเชิงคุณภาพดียิ่งขึ้น เด็กปลอดภัยเสพติด ได้เล่นกีฬาที่ตนเองสนใจ มีความหลากหลาย ในกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กแต่ละคนสนใจ สภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน งบประมาณ ลงทุนด้านนี้มีสัดส่วนเท่าไร ฯลฯ การดำเนินงานเพื่อติดตามและประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้า พัฒนาเปลี่ยนแปลงผลสำเร็จและปัญหาข้อจำกัดต่างๆ จำเป็นต้องกำหนดตัวบ่งชี้ที่สามารถระบุได้ว่า ระบบบริหารจัดการ งบประมาณ โครงการ/กิจกรรมต่างๆ มีตัวบ่งชี้ถึงระดับใด คุณภาพระดับ นำพึงพอใจปานกลาง ต้องแก้ไขกี่มาตรฐาน มาตรฐานตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา สาธารณสุข และสังคม ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง การประเมินผลด้านการศึกษา สาธารณสุข และสังคม ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง การประเมินผลแต่ละด้านครบถ้วนมากน้อยเพียงใด การประเมินผลองค์รวม (Holistics) ในเชิง พัฒนาการครบทุกด้านตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด การกำหนดตัวบ่งชี้ ขึ้นพื้นฐานที่จำเป็นเป็นสิ่งสำคัญมากในเชิงของความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบาย งบประมาณ โครงสร้าง/กิจกรรมต่างๆ เป็นชุดมาตรฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่น สภาประชาชน

เห็นผลงานของกลุ่มตนเองเพื่อรายงานผลให้ประชาชนที่เลือกตั้งเข้ามาทราบถึงความก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงกับบุคลากรของตนเองและส่งผลถึงการเลือกตั้งการเมืองระดับท้องถิ่นในครั้งต่อไปด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนมีหลักการที่ต้องเข้าใจตรงกันหลายประการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เล็งเห็นความสำคัญ “เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาแบบองค์รวม” เพื่อที่จะได้เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในแต่ละพื้นที่ต่อไป อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันผู้นำท้องถิ่น และสภาประชาชนจำนวนไม่น้อยยังคงให้ความสำคัญด้านการสร้างเมืองให้เติบโตขึ้นให้ความสำคัญกับสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ถนนหนทาง ไฟฟ้าสว่างไสว และอื่นๆ นโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพการเรียนรู้ ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เก่งดี มีความสุข ครอบคลุมรอบอุ้มยังคงเป็นนโยบายที่สำคัญในระดับรองลงมา หลายพื้นที่ให้ความสำคัญน้อยมาก การทำความเข้าใจและการเตรียมแผนปฏิบัติการด้านเด็กและเยาวชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอเค้าโครงเป็นเบื้องต้นไว้ให้ศึกษาเป็นแนวทาง และมีหลายท้องถิ่นได้เขียนแผนปฏิบัติการจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้รับอนุมัติโครงการ/กิจกรรมและงบประมาณ

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จึงเป็นการเพิ่มโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรับผิดชอบและปรับปรุงแก้ไขงานด้านเด็กให้ดีขึ้นในท้องถิ่นและพื้นที่ของตน ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจในการจัดบริการสาธารณะ ได้แก่ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนนมโรงเรียน และดูแลบริหารจัดการสถานศึกษาที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนกลาง

ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำงานด้านเด็กนั้น อาจพิจารณาได้จากภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนกลาง ตามกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งภารกิจที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการจัดบริการสาธารณะ แบ่งออกเป็น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสุขอนามัย ด้านการบรรเทาสาธารณภัย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว การบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ซึ่งยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำงานที่ยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ ภายใต้อัตลักษณ์สังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งนับเป็นองค์กรการปกครองที่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด จึงควรเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนช่วยเหลือ และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศต่อไป

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิญา เวชชัย และคณะ (2551, น. 193-195) โครงการวิจัย “การพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในสังคมไทย” ผลการศึกษา พบว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกลไกที่เชื่อมการทำงานทั้ง 3 ระบบ คือ ระบบการดำเนินงานในเชิงโครงสร้างที่กำหนดนโยบาย ระบบการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เน้นการประสานในลักษณะภาคี และระบบการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้บริการทางตรง ระดับชุมชนและท้องถิ่น แต่ระดับการทำงานไม่สามารถประสานงานกันอย่างเป็นเอกภาพ กล่าวคือ ไม่สามารถผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนงานทั้ง 3 ระบบได้ เนื่องจากการขาดหน่วยงานรับผิดชอบที่มีอำนาจและความรับผิดชอบเต็มอย่างเป็นทางการ เพราะการทำงานใช้กลไกของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติเป็นแกนขับเคลื่อน มีสำนักงานเลขานุการฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับเล็กที่ไม่มีอำนาจเต็มที่เป็นทางการ เป็นหน่วยงานประสานการประชุม การกำหนดโครงสร้าง เช่นนี้ทำให้การเคลื่อนงานคุ้มครองเด็กไม่มีพลังอย่างที่ควรเป็น กรรมการในคณะกรรมการแห่งชาติเป็นผู้แทนที่มาจากต่างหน่วย มาประชุมตามหน้าที่ ตามวาระและขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง รวมทั้งขาดกลไกกำกับติดตามงาน ระดับคุ้มครองเด็กจึงไม่ได้รับการพัฒนา ผลักดันหรือสร้างเสริมไปสู่ความเข้มแข็งแบบรอบทิศทางอย่างแท้จริง

ศิวาพร คารวนันท์ (2551, น. 119-130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหากฎหมายการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” ผลการศึกษา พบว่า สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้การละเมิดสิทธิเด็กยังคงมีอยู่ แม้อกฎหมายจะบัญญัติเป็นความผิดและบทกำหนดโทษไว้ ส่วนหนึ่งมาจากผู้ปฏิบัติงานยังขาดความตระหนักถึงปัญหา ยังไม่เห็นความสำคัญของการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กเท่าที่ควร ทำให้ไม่เคร่งครัดและเอาจริงเอาจังกับการดำเนินการตามกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็ก การปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการตามที่กำหนดในกฎหมาย ทำให้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กฯ ไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างที่กฎหมายตั้งความมุ่งหมายไว้ ทำให้เด็กยังเป็นปัญหาที่ยังวนเวียนอยู่ในสังคมไม่มีวันหมดสิ้น อีกทั้งพบว่า บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังทำหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์และยังละเลยต่อการดูแล ตรวจสอบและรายงานผลต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ส่วนใหญ่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แต่ไม่ทราบถึงรายละเอียดและอำนาจหน้าที่ของตนแต่ให้การดูแลและดำเนินการตามแผนนโยบายพัฒนาท้องถิ่นหรืออำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สุภรณ์ วัฒนจิง (2556, น. 146-152) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เกี่ยวกับเจตนารมณ์และกลไกในการดำเนินงานของกฎหมายว่า

เป็นกฎหมายที่มีแนวคิดเกี่ยวกับการสงเคราะห์ คຸ້ມครองและบำบัดฟื้นฟูเด็ก ไม่ใช่การลงโทษเด็ก เป็นการปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีระบบการคຸ້ມครองเด็ก ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมการคຸ້ມครองเด็กในเชิงบูรณาการ โดยมีคณะกรรมการคຸ້ມครองเด็กเป็นกลไกเชิงนโยบาย และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมาย มีหน้าที่คຸ້ມครองสวัสดิภาพเด็กในพื้นที่รับผิดชอบ

ภคเมธี สายสนั่น (2551, น. 141-151) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานในการนำพระราชบัญญัติคຸ້ມครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไปสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาจังหวัดสุโขทัย” โดยกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า การดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับการคຸ້ມครองเด็กและเยาวชน เป็นผลมาจากการใช้นโยบายที่เกิดขึ้นจากรัฐ จึงต้องมีการนำทรัพยากรมาเป็นส่วนประกอบในการดำเนินงาน อาทิเช่น ความรู้ ความชำนาญหรือประสบการณ์ของบุคคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่และพื้นที่ในการปฏิบัติงาน และมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการที่เป็นระบบและชัดเจน

อรธิชา วิเศษโกสิน (2551, น. 153-163) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานสหวิชาชีพของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคຸ້ມครองเด็ก พ.ศ. 2546” ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคຸ້ມครองเด็ก พ.ศ. 2546 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านนโยบาย เกิดจากการที่คณะกรรมการคຸ້ມครองเด็กระดับจังหวัด ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ด้านการบริหาร ผู้บริหารไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติงาน ไม่มีความชัดเจนในการประสานงานการคຸ້ມครองเด็ก

อรวิทย์ ไชยชนะ (2548, น. 113-116) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต่อการนำมาตราฐานการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเด็กไปปฏิบัติ” ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ต่อการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมด้านเด็ก การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

ชลีรัตน์ แสงสุวรรณ (2548, น. 108-114) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาลักษณะการประสานงานเพื่อคຸ້ມครองเด็กในจังหวัดศรีสะเกษ” ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะการประสานงานระหว่างองค์กรมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานช่วยเหลือ และคຸ້ມครองเด็กที่ครบกระบวนการหรือขั้นตอน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายการคຸ້ມครองเด็ก การประสานงานแบบเครือข่ายและแบบคณะกรรมการร่วม จำเป็นต้องอาศัยปัจจัย ดังนี้

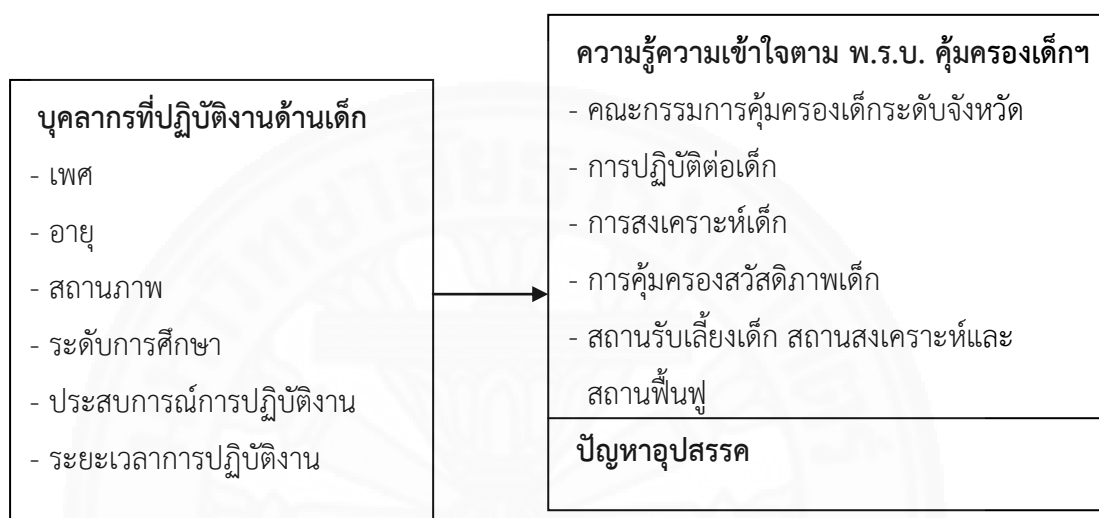
1. ปัจจัยการตื่นตัวและตระหนักต่อการทำงานช่วยเหลือคຸ້ມครองเด็กของผู้ปฏิบัติงาน
2. ปัจจัยด้านกลไกการกระจายอำนาจในการบริหารส่วนท้องถิ่น พบว่า ประสบปัญหาด้านการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ในการให้ความช่วยเหลือคຸ້ມครองเด็กร่วมกันระหว่างองค์กร

ปัญหาด้านระบบข้อมูลขององค์กรและการส่งต่อข้อมูลระหว่างองค์กร ปัญหาด้านงบประมาณ
ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

สรุป จากการศึกษาทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่าพระราชบัญญัติ
คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ออกมาเพื่อรองรับกับสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2540 และสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตามมาตรา 52 เด็กและเยาวชน มีสิทธิใน
การอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อม
ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ เด็ก เยาวชน สตรีและบุคคลใน
ครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ให้ปราศจากการใช้ความรุนแรง และการปฏิบัติอันไม่เป็น
ธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุ และเนื่องด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตามมาตรา 24 และ
ให้อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรม และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีการสั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือ
ประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจาก
ประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา เพื่อให้
เกิดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นกระบวนการรับรู้เรื่องราวหรือข้อมูลต่างๆ ได้อย่างละเอียดและสามารถ
ลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจนตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ และเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุ
เป้าหมายการคุ้มครองเด็ก ความรู้ต่อการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้
เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และนับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการกระจายอำนาจ
สู่ท้องถิ่น จึงเป็นการเพิ่มโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรับผิดชอบและปรับปรุงแก้ไขงาน
ด้านเด็กให้ดีขึ้นในท้องถิ่นและพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุน ช่วยเหลือและส่งเสริมให้
เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการทบทวนทฤษฎี แนวคิด และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสามารถนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความรู้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 วิธีการศึกษา

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์และสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูล อิเลคทรอนิกส์จากเว็บไซต์ เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดลำปาง

3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ลำปาง ได้แก่ นายกเทศมนตรีนคร นายกเทศมนตรีเมือง นายกเทศมนตรีตำบล นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล จำนวน 103 แห่งๆ ละ 1 คน โดยเก็บข้อมูลจากนายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดลำปางในพื้นที่ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ทั้งหมด

ตารางที่ 3.1

ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน เทศบาลนคร (แห่ง)	จำนวน เทศบาลเมือง (แห่ง)	จำนวน เทศบาลตำบล (แห่ง)	จำนวน อบต. (แห่ง)	รวม (แห่ง)
1	เมืองลำปาง	1	2	2	10	15
2	เกาะคา	-	-	8	2	10
3	ห้างฉัตร	-	-	4	4	8
4	แม่เมาะ	-	-	1	4	5
5	แม่ทะ	-	-	5	5	10
6	เสริมงาม	-	-	3	2	5
7	สบปราบ	-	-	1	4	5
8	เถิน	-	1	3	4	8
9	แม่พริก	-	-	3	1	4
10	แจ้ห่ม	-	-	3	5	8
11	เมืองปาน	-	-	1	4	5
12	วังเหนือ	-	-	2	8	10
13	งาว	-	-	2	8	10
	รวม	1	3	38	61	103

หมายเหตุ. จาก ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง, โดย กระทรวงมหาดไทย, สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำปาง. (2558). สืบค้นจาก http://www.Lampang.local.go.th/center/website/management/website_dragdrop/index_menu.php?site=1272&page_id=34890&control

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นมาจาก การประมวลความรู้ที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.21-4.00	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 2.41-3.20	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.61-2.40	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 0.81-1.60	หมายถึง	การปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.00-0.80	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.1 ด้านการกำหนดนโยบาย

4.2 ด้านการดำเนินงาน

เป็นลักษณะการตอบแบบสอบถามแบบปลายปิดให้เลือก โดยกำหนดคำตอบ

เป็น 2 ช่อง คือ เป็นปัญหา และไม่เป็นปัญหา เกณฑ์การให้คะแนน คือ

ตอบเป็นปัญหา = 1 คะแนน

ตอบไม่เป็นปัญหา = 0 คะแนน

การแสดงระดับของคะแนนแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับน้อย

โดยใช้เกณฑ์การคำนวณ ดังนี้ ระดับน้อย คือ ได้คะแนนเฉลี่ย (0-5 คะแนน) และระดับมาก คือได้
คะแนนเฉลี่ย (6-10 คะแนน)

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในชุมชน จัดทำ
เป็นคำถามปลายเปิดให้กรอกข้อมูลได้อย่างอิสระ โดยขอข้อเสนอใน 3 ประเด็น คือ

5.1 การดำเนินงานเพื่อให้เกิดระบบการคุ้มครองเด็กที่เป็นไปตามเจตนารมณ์
ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

5.2 แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้อย่างมีระบบ
และมีความต่อเนื่อง

5.3 แนวทางการเสริมความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก
พ.ศ. 2546

3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้เครื่องมือในการศึกษา มีความเที่ยงตรง (Validity) และมีความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำเครื่องมือไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริง โดยนำแบบสอบถามไป Pretest กับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 30 คน ผลการทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.77 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง และได้้นำแบบสอบถามวิเคราะห์ความถูกต้องของเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์ตามเนื้อหาที่จะศึกษา จึงได้นำไปเก็บข้อมูลจริง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการในการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาเพื่อสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด นำแบบสอบถามมาทดสอบความเที่ยงตามโครงสร้างของเนื้อหา
2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 103 ชุด ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง และผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 103 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 ของประชากร

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานั้น ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 103 ชุด นำแบบสอบถามประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การแจกแจงความถี่ (Frequency)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. การหาค่าทางสถิติ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยการใช้ t-test และค่า F-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับความรู้น้อย ระดับความรู้ปานกลาง ระดับความรู้มาก และระดับความรู้มากที่สุด

3.7 การนำเสนอข้อมูล

สำหรับการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอในเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ตารางข้อมูลทางสถิติ (Descriptive Analysis) และรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

ผลของการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง เกี่ยวกับ

4.2.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.2.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง

4.4 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.5 การอภิปรายผลการศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N=103)	ร้อยละ
ชาย	83	80.6
หญิง	20	19.4
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ แยกออกเป็น เพศชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 เพศหญิง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N=103)	ร้อยละ
25-35 ปี	5	5.2
36-45 ปี	36	35.2
46-55 ปี	27	26.3
56-65 ปี	33	32.1
66-75 ปี	2	1.2
76 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ แยกออกเป็น อายุ 25-35 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 อายุ 36-45 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 อายุ 46-55 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 อายุ 56-65 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 อายุ 66-75 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน (N=103)	ร้อยละ
โสด	5	4.9
สมรส	36	89.3
หย่าร้าง	27	5.8
หม้าย (คู่ชีวิตสมรส)	-	-
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ แยกออกเป็น ผู้ที่มีสถานภาพโสด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ผู้ที่มีสถานภาพสมรส จำนวน 92 คน คิดเป็น ร้อยละ 89.3 ผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้างจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N=103)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	-	-
มัธยมศึกษา	4	3.9
อนุปริญญา (ปวช., ปวส.)	8	7.8
ปริญญาตรี	72	69.9
สูงกว่าปริญญาตรี	19	18.4
อื่นๆ	-	-
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับ การศึกษา แยกออกเป็น มัธยมศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9. อนุปริญญา (ปวช., ปวส.) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ปริญญาตรี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	จำนวน (N=103)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	-	-
1-2 ปี	27	3.9
3-4 ปี	34	7.8
5 ปีขึ้นไป	42	40.8
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง แยกออกเป็น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ที่ดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง 3-4 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม	จำนวน (N=103)	ร้อยละ
เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบายแผนงานด้านสวัสดิการสังคม มาแล้ว 1-3 ปี	48	46.6
เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบายแผนงานด้านสวัสดิการสังคมมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป	34	33.0
ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมมาก่อน	21	20.4
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมแยกออกเป็น เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบายแผนงานด้านสวัสดิการสังคม มาแล้ว 1-3 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนงานด้านสวัสดิการสังคม มาแล้ว 3 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมมาก่อน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อมูลทั่วไป	\bar{X}	S.D.	ระดับความรู้
ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	1.34	0.88	มาก
การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	3.11	1.18	มาก
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	1.61	0.89	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (Mean =1.34) มีค่าอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (Mean =3.11) มีค่าอยู่ในระดับมาก ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (Mean =1.61) มีค่าอยู่ในระดับน้อย

4.2.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ						\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	ใช่		ไม่ใช่		ไม่แน่ใจ				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
พ.ร.บ. ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติระดับจังหวัด และระดับตำบลเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในการคุ้มครอง	98	95.1	-	-	5	4.9	1.10	0.43	มาก
พ.ร.บ. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติระดับจังหวัด และระดับตำบล คือ เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายแผนงานงบประมาณและมาตรการการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก	96	93.2	7	6.8	-	-	1.07	0.25	มาก
พ.ร.บ. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติระดับจังหวัด และระดับตำบลมีหน้าที่ประสานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการติดตามประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็ก	93	90.3	-	-	10	9.7	1.19	0.59	มาก

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ						\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	ใช่		ไม่ใช่		ไม่แน่ใจ				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
พ.ร.บ. มีระบบการคุ้มครองเด็ก 3 วิธี คือ การสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพและ การส่งเสริมความประพฤติเด็ก	83	80.6	5	4.9	15	14.6	1.34	0.72	มาก
พ.ร.บ. ได้กำหนดแต่งตั้งให้ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่มีหน้าที่คุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กในชุมชนรับผิดชอบ	78	75.7	5	4.9	20	19.4	1.44	0.80	มาก
ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่สามารถจัดตั้ง สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครอง สวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและ ฟื้นฟูในชุมชนรับผิดชอบ	64	62.1	19	18.4	20	19.4	1.57	0.80	มาก
เด็กที่พึงรับการสงเคราะห์ คือ เด็กที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อ การกระทำผิดหรือตกอยู่ใน สภาวะยากลำบาก	88	85.4	5	4.9	10	9.7	1.24	0.68	มาก
เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครอง สวัสดิภาพ คือ เด็กที่ถูกทารุณกรรม	69	67.0	24	23.3	10	9.7	1.43	0.66	มาก

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ						\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	ใช่		ไม่ใช่		ไม่แน่ใจ				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไป สงเคราะห์และคุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กได้ทันทีโดยไม่ต้อง ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง	70	68.0	5	4.9	28	27.1	1.59	0.89	มาก
พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ แยกตัวเด็กออกจากครอบครัว กรณีปรากฏว่าครอบครัวมี การเลี้ยงดูที่เป็นอันตรายต่อเด็ก และต้องส่งตัวเด็กเข้ารับ การตรวจสภาพร่างกายและ จิตใจ คือ เด็กที่ถูกทารุณกรรม	75	72.8	5	4.9	23	22.3	1.50	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (Mean มีค่าระหว่าง 1.07-1.59) ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปสงเคราะห์และคุ้มครอง สวัสดิภาพเด็กได้ทันทีโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองในค่าเฉลี่ยที่มาก (Mean=1.59) และมีความคิดเห็นว่า พ.ร.บ. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติระดับ จังหวัด และระดับตำบล คือ เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายแผนงาน งบประมาณและมาตรการ ในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กในค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด (Mean=1.07)

4.2.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.2.2.1 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการ ดำเนินงานตามรูปแบบคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการ
ดำเนินงานตามรูปแบบคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ										\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	ไม่มีการ ปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. แต่งตั้ง/ส่งเสริม การดำเนินงาน คุ้มครองเด็กของ คณะกรรมการ คุ้มครองเด็กระดับ ตำบล	17	16.5	16	15.5	32	31.1	12	11.7	26	25.2	3.14	1.39	มาก
2. ส่งเสริมให้ คณะกรรมการ คุ้มครองเด็กระดับ ตำบล มีบทบาท ในการกำหนด นโยบายใน การพัฒนาและ คุ้มครองเด็กใน ระดับชุมชน	-	-	26	25.2	34	33.0	17	16.5	26	25.2	3.42	0.83	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการดำเนินงานตามรูปแบบคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ										\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	ไม่มีการ ปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
3. ส่งเสริมให้ คณะกรรมการ คุ้มครองเด็กระดับ ตำบล จัดทำ แผนพัฒนาและ คุ้มครองเด็กใน ระดับชุมชนเชิง บูรณาการร่วมกับ หน่วยงานอื่นและ มีความพร้อมใน การปฏิบัติ	-	-	21	20.4	34	33.0	32	31.1	16	15.5	3.42	0.98	มาก ที่สุด
4. แต่งตั้ง/ มอบหมาย เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบงาน ด้านเด็กที่ชัดเจน และมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	-	-	10	9.7	34	33.0	26	25.2	33	32.0	3.80	1.00	มาก ที่สุด

4.2.2.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็ก

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็ก

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ										\bar{x}	S.D.	การ แปลผล
	ไม่มีการ ปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุ	5	4.9	25	24.3	25	24.3	37	35.9	11	10.7	3.23	1.08	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้มีทีมสหวิชาชีพในชุมชน	15	14.6	24	23.3	23	22.3	39	37.9	2	1.9	2.89	1.12	มาก
3. จัดทำฐานข้อมูลและสถานการณ์เด็กในชุมชนเพื่อวางแผนในการดำเนินการคุ้มครองเด็ก	14	13.6	20	19.4	28	27.2	34	33.0	7	6.8	3.00	1.16	มาก
4. มีการจัดทำมาตรฐานในการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ	14	13.6	12	11.7	32	31.1	34	33.0	11	10.7	3.00	1.18	มาก

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็ก (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ										\bar{x}	S.D.	การ แปลผล
	ไม่มีการ ปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
5. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง	-	-	7	6.8	26	25.2	39	37.9	31	30.1	3.91	0.90	มากที่สุด
6. ส่งเสริมทักษะความรู้ในการคุ้มครองเด็กให้แก่ผู้ทำงานด้านเด็กและประชาชนในชุมชน	4	3.9	12	11.7	30	29.1	23	22.3	34	33.0	3.69	1.16	มากที่สุด
7. ส่งเสริมการดำเนินงานด้านเครือข่ายในการเฝ้าระวังปัญหาเด็กในชุมชน	7	6.8	12	11.7	35	34.0	30	29.1	19	18.4	3.41	1.12	มากที่สุด
8. ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายในการเฝ้าระวังปัญหาเด็กในชุมชน	-	-	24	23.3	25	24.3	29	28.2	25	24.3	3.53	1.10	มากที่สุด

4.2.2.3 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการสงเคราะห์เด็ก

ตารางที่ 4.11

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการสงเคราะห์เด็ก

ข้อความ	ค่าความรู้ความเข้าใจ										\bar{x}	S.D.	การแปลผล
	ไม่มีการปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. จัดระบบการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุ	5	4.9	29	28.2	26	25.2	26	25.2	17	16.5	3.20	1.16	มาก
2. เข้าไปสงเคราะห์เด็กทันที โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง	17	16.5	39	37.9	22	21.4	10	9.7	15	14.6	2.68	1.27	มาก
3. ติดตามและประเมินผลการดูแลเด็กหลังจากมีการช่วยเหลือ	5	4.9	27	26.2	35	34.0	26	25.2	10	9.7	3.09	1.04	มาก
4. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อเพื่อให้เด็กได้รับการสงเคราะห์จากภาครัฐ/เอกชน	2	1.9	12	11.7	28	27.2	38	36.9	23	22.3	3.66	1.01	มากที่สุด

4.2.2.4 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

ข้อความ	ค่าความคิดเห็น										\bar{x}	S.D.	การแปลผล
	ไม่มีการปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุ	16	15.5	20	19.4	19	18.4	31	30.1	17	16.5	3.13	1.33	มาก
2. เข้าไปคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กทันทีโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง	22	21.4	30	29.1	15	14.6	28	27.2	8	7.8	2.71	1.28	มาก
3. แยกตัวเด็กออกจากครอบครัว หากพบว่า ครอบครัวมีการเลี้ยงดูที่เป็นอันตรายต่อเด็ก และส่งตัวเด็กเข้ารับ การตรวจร่างกาย และจิตใจ	11	10.7	34	33.0	15	14.6	32	31.1	11	10.7	2.98	1.22	มาก
4. อำนวยความสะดวกแก่เด็กในกรณีเกิดการฟ้องคดีอาญา	15	14.6	18	17.5	24	23.3	44	42.7	2	1.9	3.00	1.12	มาก

4.2.2.5 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู

ตารางที่ 4.13

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู

ข้อความ	ค่าความคิดเห็น										\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	ไม่มีการ ปฏิบัติ		ปฏิบัติ										
			น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. การจัดตั้ง สถานรับเลี้ยงเด็กใน ชุมชน	53	51.5	17	16.5	-	-	19	18.4	14	13.6	2.26	1.55	ปาน กลาง
2. การขอใบอนุญาต ถูกต้องตาม พ.ร.บ.	47	45.6	18	17.5	5	4.9	19	18.4	14	13.6	2.37	1.53	ปาน กลาง
3. ส่งเสริมและ สนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินงาน ของสถานรับเลี้ยง เด็กในชุมชน	51	49.5	19	18.4	5	4.9	14	13.6	14	13.6	2.23	1.50	ปาน กลาง
4. ส่งมอบตัวเด็กไป ยังสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนาและ ฟื้นฟู ในกรณีที่เกิด ไม่สามารถพักอาศัย อยู่กับผู้ปกครองได้	18	17.5	29	28.2	5	4.9	38	36.9	13	12.6	2.99	1.36	มาก

จากตารางที่ 4.9-4.13 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (Mean มีค่าระหว่าง 3.91 -2.23) ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็กเรื่องการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง มีอยู่ในค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด (Mean=3.91) และมีความรู้ความเข้าใจว่า การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู เรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กในชุมชนมีอยู่ในค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด (Mean=2.23)

4.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4.2.3.1 ปัญหา/อุปสรรคด้านนโยบายของหน่วยงาน

ตารางที่ 4.14

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านนโยบายของหน่วยงาน

ข้อความ	ระดับปัญหา				\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา				
	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. การปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนงานต่างๆ ในการคุ้มครองเด็กในชุมชน	34	33.0	69	67.0	1.73	0.59	น้อย
2. การดำเนินงานของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อการคุ้มครองเด็กในชุมชน	33	32.0	70	68.0	1.68	0.46	น้อย
3. การสนับสนุนงบประมาณบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เพื่อการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก	29	28.2	74	71.8	1.72	0.45	น้อย

ตารางที่ 4.14

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านนโยบายของหน่วยงาน (ต่อ)

ข้อความ	ระดับปัญหา				\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา				
	จำนวน	%	จำนวน	%			
4. การบูรณาการการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินการคุ้มครองเด็กในชุมชน	30	29.1	73	70.9	1.73	0.46	น้อย
5. กลไกการดำเนินการด้านคุ้มครองเด็ก	38	36.9	65	63.1	1.65	0.49	น้อย

4.2.3.2 ปัญหา/อุปสรรคด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน

ตารางที่ 4.15

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน

ข้อความ	ระดับปัญหา				\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา				
	จำนวน	%	จำนวน	%			
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กในชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	45	43.7	58	56.3	1.56	0.49	น้อย
2. การปฏิบัติงานสหวิชาชีพในชุมชน	48	46.6	55	53.4	1.53	0.50	น้อย

ตารางที่ 4.15

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน (ต่อ)

ข้อความ	ระดับปัญหา				\bar{x}	S.D.	การ แปล ผล
	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา				
	จำนวน	%	จำนวน	%			
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กมีทักษะหรือความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก	55	53.4	48	46.6	1.53	0.50	มาก
4. การปฏิบัติงานของเครือข่าย	42	40.8	61	59.2	1.47	0.50	น้อย
5. การนำภาคีเครือข่าย/กลุ่มพลังทางสังคม เช่น ชมรมผู้สูงอายุ สภาดูแลและเยาวชน เข้าร่วมในการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก	32	31.1	71	68.9	1.59	0.49	น้อย

จากตารางที่ 4.14-4.15 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ภาพรวมไม่เป็นปัญหา (Mean มีค่าระหว่าง 1.73-1.57) มีเพียงความคิดเห็นเดียวที่กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่าปัญหา/อุปสรรคด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กมีทักษะหรือความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก

4.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง

ตารางที่ 4.16

เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นความรู้ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 “ในด้านความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546”

ข้อมูลส่วนบุคคล	F-test	P
จำแนกตามเพศ	1.23	0.28
จำแนกตามระดับอายุ	0.35	0.94
จำแนกตามสถานภาพ	6.41	0.00
จำแนกตามระดับการศึกษา	0.42	0.90
จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	9.05	0.00
จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม	13.70	0.00

จากตารางที่ 4.16 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบนัยสำคัญที่ 0.05 โดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมกับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พบว่า เพศกับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.28) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน อายุกับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.94) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน สถานภาพกับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.00) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ระดับการศึกษา กับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.90) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(0.00) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมกับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.00) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17

เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อมูลส่วนบุคคล	F-test	P
จำแนกตามเพศ	0.98	0.48
จำแนกตามระดับอายุ	0.47	0.96
จำแนกตามสถานภาพ	3.25	0.00
จำแนกตามระดับการศึกษา	0.61	0.88
จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	5.21	0.00
จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม	16.54	0.00

จากตารางที่ 4.17 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบนัยสำคัญที่ 0.05 โดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พบว่า เพศกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.48) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน อายุกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.96) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน สถานภาพกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.00) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ระดับการศึกษากับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.88) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.00) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมกับความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (0.00) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน มีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18

เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อมูลส่วนบุคคล	F-test	P
จำแนกตามเพศ	0.92	0.51
จำแนกตามระดับอายุ	0.35	0.95
จำแนกตามสถานภาพ	2.33	0.02
จำแนกตามระดับการศึกษา	0.77	0.63
จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	1.77	0.08
จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม	4.95	0.00

จากตารางที่ 4.18 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบนัยสำคัญที่ 0.05 โดยการหาค่า F-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง

ตารางที่ 4.19

สรุปความแปรปรวนระหว่างตัวแปรต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ปัจจัย	ความรู้ความเข้าใจ
เพศ	ไม่แตกต่าง
อายุ	ไม่แตกต่าง
สถานภาพ	แตกต่าง
ระดับการศึกษา	ไม่แตกต่าง
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	แตกต่าง
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม	แตกต่าง

จากตารางที่ 4.19 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบนัยสำคัญที่ 0.05 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม พบว่า สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20

สรุปความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ปัจจัย	การดำเนินงาน
เพศ	ไม่แตกต่าง
อายุ	ไม่แตกต่าง
สถานภาพ	แตกต่าง
ระดับการศึกษา	ไม่แตกต่าง
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	แตกต่าง
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม	แตกต่าง

จากตารางที่ 4.20 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบนัยสำคัญที่ 0.05 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม พบว่า สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน มีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม แตกต่างกันมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21

สรุปความแตกต่างระหว่างตัวแปร ต่อปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ปัจจัย	ปัญหาและอุปสรรค
เพศ	ไม่แตกต่าง
อายุ	ไม่แตกต่าง
สถานภาพ	แตกต่าง
ระดับการศึกษา	ไม่แตกต่าง
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	ไม่แตกต่าง
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม	แตกต่าง

จากตารางที่ 4.21 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบนัยสำคัญที่ 0.05 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม พบว่า สถานภาพและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน

4.4 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในชุมชน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เป็นไปอย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง

4.4.1 ด้านนโยบาย

1) กำหนดข้อบัญญัติด้านการคุ้มครองเด็กไว้ในเทศบัญญัติและมีการจัดทำแผนของท้องถิ่น แผนพัฒนาคุ้มครองเด็กในชุมชน เชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ โดยมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักและส่งเสริมการดำเนินงานตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและมีความต่อเนื่อง

2) จัดตั้งคณะกรรมการระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน และกำหนดนโยบาย พร้อมทั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาและคุ้มครองเด็กในพื้นที่ มีการประชุมจัดทำแผนร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชนตามอำนาจหน้าที่ เช่น ผู้นำชุมชน อาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ฯลฯ เพื่อช่วยเหลือ สอดส่อง ดูแล สงเคราะห์และส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดปัญหาต่อเด็กในชุมชน

3) สนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมองค์ความรู้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้แก่คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับตำบล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็ก รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านเด็กในชุมชน

4) จัดตั้งศูนย์แจ้งเหตุ หน่วยเฝ้าระวังในชุมชน ส่งเสริมให้มีความชัดเจนในการประสานงาน โดยให้ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในกระบวนการส่งต่อตามลำดับชั้น หมู่บ้าน อำเภอ ศูนย์ฯ และมีการติดตามผล ทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ

5) ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อีกทั้งสร้างศูนย์พัฒนาเด็ก ศูนย์คุ้มครองผู้ถูกทารุณและถูกกักขังหน่วงเหนี่ยว ทั้งทางด้านเพศหรือด้านครอบครัวที่มีปัญหาในระดับตำบล เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4.4.2 ด้านการปฏิบัติ

1) ผู้บริหารความใช้เวลาและมีการบริหารเวลาในการมองสภาพปัญหาของเด็กอย่างรอบด้าน และมีความเด็ดขาดในการจัดการกับปัญหา และผู้ปกครองที่ละเลยหน้าที่ในการดูแลเด็ก

2) ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ โดยการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีข้อเสนอแนะต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน โดยเชิญทุกหน่วยงานในพื้นที่เข้าร่วม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กโดยชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก

3) จัดทำฐานข้อมูลของเด็กในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถทราบถึงปัญหา เข้าถึงเด็กที่ประสบปัญหาอย่างทั่วถึง และติดตามความเป็นอยู่ของเด็กเป็นระยะ เพื่อให้การคุ้มครองเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านเด็ก และประชาชนในพื้นที่รับทราบข้อมูล เช่น จัดอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานในพื้นที่ซึ่งมีการจัดระบบคุ้มครองเด็กอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ มีการเผยแพร่โดยเอกสารต่างๆ มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย และมีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจสามารถตอบคำถามแก่ผู้มาติดต่อสอบถาม

5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง มีร่วมมือในการดำเนินงานแบบเครือข่ายโดยการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ สภาดูแลและเยาวชนระดับตำบล

6) จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวัง ในรูปแบบทีมสหวิชาชีพ โดยการจัดแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านเด็ก ในกรณีเกิดปัญหาขึ้นในชุมชน

4.5 การอภิปรายผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546” สามารถวิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังต่อไปนี้

4.5.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กับปัจจัยส่วนบุคคล เห็นได้อย่างชัดเจนว่าสถานภาพระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เนื่องจากปัจจัยเรื่องสถานภาพ ทำให้เห็นความแตกต่างในหลักการทำงาน

การทุ่มเทให้กับการทำงานซึ่งผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะมีความสนใจการทำงานด้านเด็กมากกว่า เนื่องจากการมีบุตรทำให้มีความละเอียดอ่อนในการทำงานเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในส่วนของ ปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เนื่องจากผู้ที่มี ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่ยาวนานจะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก และผ่านการอบรม ผ่านการศึกษาในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มามาก จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจใน เจตนารมณ์ และบทบาทหน้าที่ของตนเองตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา ของ อรวิทย์ ไชยชนะ (2548, น. 113-116) เรื่อง “การศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต่อ การนำมาตราฐานการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเด็กไปปฏิบัติ” พบว่า ความรู้ต่อการให้บริการ ด้านสวัสดิการสังคมด้านเด็ก การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน และในปัจจุบันเรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม ที่มีผล ในเรื่องความรู้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงาน คุ้มครองเด็กมีความสำคัญในการทำงาน เพราะในกฎหมายได้ระบุให้ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในพื้นที่จังหวัดลำปางมีปัญหาด้านเด็กและ เยาวชนค่อนข้างมาก ทำให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ต้องสนใจในข้อกำหนดตาม บทบาทหน้าที่ด้านเด็กดังกล่าว ตามแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กที่ได้กำหนดข้อมูลสิทธิของ เด็กอันเป็นสิทธิตามหลักสิทธิมนุษยชน การมีความรู้ความเข้าใจจึงได้เกิดขึ้นมาพร้อมกับประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม เป็นไปตามแนวคิดเรื่องความรู้ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อความรู้ ระบุว่าประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและส่งผลต่อ ความคิดเห็น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภรณ์ วัฒนจิ่ง (2556, น. 146-152) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี ระยะเวลาในการดำรง ตำแหน่ง ปัจจุบัน 5 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือเป็นผู้กำหนด นโยบายแผนงานด้านสวัสดิการสังคมมาแล้ว 3 ปี มีความรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เกี่ยวกับเจตนารมณ์และกลไกในการดำเนินงานของกฎหมายว่า เป็นกฎหมายที่มีแนวคิด เกี่ยวกับการสงเคราะห์ คุ้มครองและบำบัดฟื้นฟูเด็ก ไม่ใช่การลงโทษเด็ก เป็นการปฏิบัติต่อเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีระบบการคุ้มครองเด็ก ท้องถิ่นและ ชุมชนมีส่วนร่วมการคุ้มครองเด็กในเชิงบูรณาการ โดยมีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กเป็นกลไก เชิงนโยบาย และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย มีหน้าที่ คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในพื้นที่รับผิดชอบ

4.5.2 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
ฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล
 เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานภาพ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องใน
 การทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ
 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากสถานภาพที่มีความแตกต่างกัน
 เนื่องจากการดำเนินงานในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามสิ่งที่
 รับผิดชอบ สถานภาพในครอบครัวมีส่วนสำคัญเพราะครอบครัวจะเป็นบริบทที่จะสะท้อนการให้เวลา
 ในการดำเนินการ ผู้บริหารที่มีสถานภาพโสดหรือไม่มีครอบครัวจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็ม
 ความสามารถมากกว่าผู้บริหารที่มีครอบครัวแล้ว ในเรื่องระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและ
 ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม ทั้งสองปัจจัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 การดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมโยงกัน โดยผู้บริหารที่มีระยะเวลา
 การดำรงตำแหน่งสูงมักจะมีประสบการณ์ และประสบการณ์ด้านสวัสดิการสังคมเป็นสิ่งที่ผู้บริหาร
 ส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ให้ความสนใจเนื่องจากงานด้านสวัสดิการสังคมเป็นงานที่มี
 ความละเอียดอ่อน การประสานความช่วยเหลือต่างๆ จากส่วนราชการอื่นๆ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งใน
 การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ของผู้บริหารเองเป็นสิ่งจำเป็น ทำให้ความรู้และทักษะ
 การดำเนินการเป็นสิ่งที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำความเข้าใจ รวมถึงปัจจุบันสังคม
 เข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ ปัญหาทางสังคมเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและต้องบูรณาการแก้ไขปัญหา
 อย่างเป็นระบบ ระยะเวลาการทำงานและประสบการณ์ด้านงานสังคมจึงมีความจำเป็น โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน จึงทำปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่
 ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก
 พ.ศ. 2546 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฤกษ์เมธี สายสนั่น (2551, น. 141-151) ที่ได้ทำการศึกษา
 เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานในการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไปสู่การปฏิบัติ:
 กรณีศึกษาจังหวัดสุโขทัย” โดยกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า การดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับการคุ้มครอง
 เด็กและเยาวชน เป็นผลมาจากการใช้นโยบายที่เกิดขึ้นจากรัฐ จึงต้องมีการนำทรัพยากรมาเป็น
 ส่วนประกอบในการดำเนินงาน อาทิเช่น ความรู้ ความชำนาญหรือประสบการณ์ของบุคลากร
 งบประมาณ อาคารสถานที่และพื้นที่ในการปฏิบัติงาน และมีการปฏิบัติงานตามกระบวนการที่เป็น
 ระบบและชัดเจน

4.5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
 ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานภาพและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องใน
 การทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เนื่องจากการทำงานด้านการคุ้มครองเด็กเป็นเรื่องที่ซับซ้อน มีแนวทางที่ต้องเรียนรู้และต้องอาศัยความเชี่ยวชาญ เนื่องจากสภาวะหรือปัญหามักมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันกรณีสถานภาพที่แตกต่างกัน จึงมีส่วนในการทำให้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานลดน้อยลงหรือแทบไม่มีเลย เช่น สถานภาพโสดจะสามารถดำเนินการนอกเวลา ทำการได้มากกว่าผู้ที่มีครอบครัว รวมถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์มาก โดยเฉพาะประสบการณ์ด้านงานสังคมจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งความคิดเห็นจากแบบสอบถาม พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานสหวิชาชีพในชุมชนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อริชชา วิเศษโกสิน (2551, น. 153-163) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานสหวิชาชีพของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านนโยบาย เกิดจากการที่คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ด้านการบริหาร ผู้บริหารไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติงาน ไม่มีความชัดเจนในการประสานงานการคุ้มครองเด็กกลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นว่าปัญหา/อุปสรรคด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กไม่มีทักษะหรือความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก เนื่องจากการไม่มีการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กให้มีความรู้ความสามารถด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพและการสงเคราะห์เด็กโดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ที่ควรมีการส่งเสริมให้มีความรู้ด้านกฎหมายการคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูและนักเรียนที่ควรมีหลักสูตรการสอนให้เรียนรู้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก เพื่อให้เด็กและครูตระหนักในการปฏิบัติกับเด็กได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความรู้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้นี้เป็นพฤติกรรม ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะทางด้านความเข้าใจ จะถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรวีย์ ไชยชนะ (2548, น. 113-116) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต่อการนำมาตราฐานการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเด็กไปปฏิบัติ” พบว่า ความรู้ต่อการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมด้านเด็ก การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

4.5.4 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในชุมชน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เป็นไปอย่างมีระบบและมี

ความต่อเนื่อง จากการศึกษา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีจัดตั้งคณะกรรมการระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน และกำหนดนโยบาย มีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ มีการสนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมองค์ความรู้ มีความชัดเจนในการประสานงาน โดยให้ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในกระบวนการส่งต่อตามลำดับขั้น และมีการติดตามผล ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน มีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ สภาดึกและเยาวชนระดับตำบล โดยสอดคล้องกับการศึกษา ของชลิรัตน์ แสงสุวรรณ (2548, น. 108-114) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ศึกษาลักษณะการประสานงานเพื่อคุ้มครองเด็กในจังหวัดศรีสะเกษ” พบว่า ลักษณะการประสานงานระหว่างองค์กรมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานช่วยเหลือ และคุ้มครองเด็กที่ครบกระบวนการหรือขั้นตอน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายการคุ้มครองเด็ก การประสานงานแบบเครือข่ายและแบบคณะกรรมการร่วมจำเป็นต้องอาศัยปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยการตื่นตัวและตระหนักต่อการทำงานช่วยเหลือคุ้มครองเด็กของผู้ปฏิบัติงาน
2. ปัจจัยด้านกลไกการกระจายอำนาจในการบริหารส่วนท้องถิ่น พบว่า ประสบปัญหาด้านการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ในการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองเด็กร่วมกันระหว่างองค์กร ปัญหาด้านระบบข้อมูลขององค์กรและการส่งต่อข้อมูลระหว่างองค์กร ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษา “ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง (นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 103 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบความแตกต่างและความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) ค่า F-test เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ กำหนดระดับความมีนัยทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ผลการศึกษาคครอบคลุมประเด็นหลัก คือ ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ข้อมูลทั่วไปของประชากรด้าน สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ และปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยแต่ละประเด็นสรุปเป็นภาพรวมได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 36-45 ปี สมรสแล้ว สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบายแผนงานด้านสวัสดิการสังคม มาแล้ว 1-3 ปี

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง มีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.07-1.59 ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปสังเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้ทันทีโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.59 และมีความรู้ความเข้าใจว่าพระราชบัญญัติได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับตำบล คือ เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายแผนงาน งบประมาณและมาตรการในการสังเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กในค่าเฉลี่ยที่น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.07

สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน

5.1.3 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพบว่า การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.91-2.23 ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานในการปฏิบัติต่อเด็ก เรื่องการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเด็กและครอบครัวอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และ

สถานพื้นฟู เรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กในชุมชนอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23

สถานภาพ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน

5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

สถานภาพและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานภาพรวมไม่เป็นปัญหา มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.73-1.57 มีเพียงปัญหาและอุปสรรคด้านงานคุ้มครองเด็กในชุมชน คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กมีทักษะหรือความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก

สถานภาพและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่แตกต่างกัน

5.1.5 แนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

จากการศึกษาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เป็นไปอย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง

5.1.5.1 ด้านนโยบาย มีการกำหนดข้อบัญญัติด้านการคุ้มครองเด็กไว้ในเทศบัญญัติและมีการจัดทำแผนของท้องถิ่น แผนพัฒนาคุ้มครองเด็กในชุมชน เชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ โดยมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการประชุมจัดทำแผนร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชนตามอำนาจหน้าที่ เช่น ผู้นำชุมชน อาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ฯลฯ เพื่อช่วยเหลือ สอดส่อง ดูแล สงเคราะห์และส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดปัญหาต่อเด็ก

ในชุมชน สนับสนุนงบประมาณ โครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับตำบล

5.1.5.2 ด้านการปฏิบัติ ผู้บริหารควรใช้เวลาและมีการบริหารเวลาในการมองสภาพปัญหาของเด็กอย่างรอบด้าน มีความเด็ดขาดในการจัดการกับปัญหา และผู้ปกครองที่ละเลยหน้าที่ในการดูแลเด็ก ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน โดยเชิญทุกหน่วยงานในพื้นที่เข้าร่วม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน จัดทำฐานข้อมูลของเด็กในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มีประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การร่วมมือกันในการดำเนินงานแบบเครือข่ายโดยการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ชมรมผู้สูงอายุสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความรู้

1) ส่งเสริมพัฒนาความรู้ มีการชี้แจงและทำความเข้าใจต่อผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อย่างต่อเนื่อง ในเรื่องอำนาจหน้าที่ การประสานงานความร่วมมือ และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยการจัดอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการและชี้แจงเรื่องระเบียบปฏิบัติต่างๆ จากผู้มีความรู้หรือวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

2) ส่งเสริมการเรียนรู้เรียนจากสถานที่และสถานการณ์จริงให้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนราชการของท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่และให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กโดยชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก

5.2.2 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1) สร้างความชัดเจนของระบบการคุ้มครองเด็ก ให้มีการบูรณาการร่วมกันและมีระบบส่งต่อที่สามารถทำได้รวดเร็ว โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับเรื่องและส่งต่อโดยตรง

2) ส่งเสริมการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับตำบล กำหนดนโยบาย มีการจัดทำแผนของท้องถิ่น แผนพัฒนาคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน และมีการประชุมจัดทำแผนร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน ตามอำนาจหน้าที่ โดยนำทรัพยากรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อช่วยเหลือ สอดส่อง ดูแล สงเคราะห์ และส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีเกิดปัญหา ต่อเด็กในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำฐานข้อมูลของเด็กในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน มีการสนับสนุนงบประมาณ องค์กรความรู้ รวมทั้งบุคลากรซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานคุ้มครองเด็กเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้สามารถเข้าถึงชุมชน ครอบครัว รวมถึง ตัวเด็กและเพื่อการติดตามความเป็นอยู่ของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ป้องกันและแก้ไขกรณีเกิดปัญหา ได้อย่างทันถ่วงที

2) มีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องกฎหมายแก่ประชาชนทั่วไป โดยการสนับสนุนการเผยแพร่ทางเอกสาร ทางสื่อต่างๆ ซึ่งใช้ประชาสัมพันธ์ในชุมชน พร้อมทั้ง ส่งเสริมการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาที่มีลักษณะการค้นหาคำรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทการทำงาน ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และ สถานฟื้นฟูในพื้นที่รับผิดชอบ

2. ควรมีการสร้างกระบวนการหรือแนวทางเพิ่มเติมที่มีความเหมาะสมกับบริบท ในพื้นที่ เพื่อให้สามารถสร้างนวัตกรรมซึ่งเป็นนวัตกรรมทางความคิดในการบูรณาการการให้ ความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้อย่างเป็นระบบ

3. ควรศึกษาและวิจัยในกลไกของทิมสหวิชาชีพซึ่งมีบทบาทและความสำคัญใน การทำงานร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการอ้างอิง

หนังสือ

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กรมกิจการเด็กและเยาวชน, คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2544). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- มาโนช เวชพันธ์. (2532). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการประจำ: ศึกษาเปรียบเทียบข้าราชการพลเรือน ทหาร และตำรวจ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อภิญา เวชชัย และคณะ. (2551). *โครงการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทริปปี้ล เอ ก๊อปปี.

วิทยานิพนธ์

- กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2528). *ปัญหาการทารุณกรรมและการปล่อยปละละเลยเด็ก: แนวความคิด และความตระหนักต่อปัญหาของนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม.
- คณางค์ พิริยะกิจไพบูลย์. (2548). *ความพร้อมของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสงเคราะห์เด็กและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546: ศึกษาเฉพาะกรณีภารกิจในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ถูกทารุณกรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- ชลีรัตน์ แสงสุวรรณ. (2548). *ศึกษาลักษณะการประสานงานเพื่อคุ้มครองเด็กในจังหวัดศรีสะเกษ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม.

- ภคเมธี สายสนั่น. (2551). การศึกษาการดำเนินงานในการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไปสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาจังหวัดสุโขทัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนเรศวร, คณะรัฐศาสตร์, สาขารัฐประศาสนศาสตร์.
- ศรียรรณ จิงสวัสดิ์ (2548). ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในและผู้รับการตรวจสอบ: กรณีศึกษา ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, โครงการบัณฑิตศึกษา, สาขาบริหารธุรกิจ (สปท.)
- ศิพล รื่นใจชน. (2549). ความรู้ความเข้าใจในสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ศึกษากรณีประชาชนหมู่ 1 ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศิวาพร คารวนันท์. (2551). ปัญหากฎหมายการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะนิติศาสตร์.
- สรพรพุด พิพัฒน์ธัญ. (2533). ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจสันติบาล กองบัญชาการสอบสวนกลาง กรมตำรวจต่อสาเหตุการกระทำผิดวินัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาพัฒนาสังคม.
- สุภรณ์ วัฒนจิง. (2556). การดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม.
- อรธิชา วิเศษโกสิน. (2551). แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานสหวิชาชีพของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม.
- อรวีย์ ไชยชนะ. (2548). การศึกษาความพร้อมของผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กต่อการนำมาตราฐานการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเด็กไปปฏิบัติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม.

เอกสารอื่นๆ

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, และ UNICEF. (2553). *การปรับเปลี่ยนกลไกเชิงสถาบันเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานด้านเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. รายงานการวิจัย. สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น.
- แสงจันทร์ โสภากาล. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, คณะสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา คณะศิลปศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). *พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546*. (อัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542*. (อัดสำเนา).
- องค์กรเอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล. (2556). *ข้อเสนอการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี*. เสนอต่อ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง. (2558). *ข้อมูลประชากรไทย*. สืบค้นจาก <http://stat.bora.dopa.go.th>
- กระทรวงมหาดไทย, สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำปาง. (2558). *ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง*. สืบค้นจาก http://www.lampanglocal.go.th/center/website/management/website_dragdrop/index_menu.php?site=1272&page_id=34890&control=
- มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. (2558). *สถานการณ์และแนวความคิดด้านเด็กและเยาวชน*. สืบค้นจาก www.hictd.cf.mahidol.ac.th
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.). (2558). *ข้อมูลเด็กด้อยโอกาส*. สืบค้นจาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/147>

Books

- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mc Graw Hill Book, Co, Inc.
- The Lexicon Webster. (1997). *The Lexicon Webster dictionary*. New York: The English Language Institute of America.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ
() โสด () สมรส
() หย่าร้าง () หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)
4. ระดับการศึกษา
() ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา
() อนุปริญญา (ปวช./ ปวส.) () ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี (โปรดระบุ).....
() อื่นๆ
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปัจจุบัน.....ปี
() น้อยกว่า 1 ปี () 1-2 ปี
() 3-4 ปี () 5 ปีขึ้นไป
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม
() เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนงานด้านสวัสดิการสังคม
มาแล้ว 1-3 ปี
() เคยปฏิบัติงานหรือเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผนงานด้านสวัสดิการสังคม
มาแล้ว 3 ปีขึ้นไป
() ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมมาก่อน

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			
1. พ.ร.บ. ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับตำบล เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในการคุ้มครองเด็ก			
2. พ.ร.บ. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับตำบล คือ เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณและมาตรการในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก			
3. พ.ร.บ. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับตำบล มีหน้าที่ประสานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็ก			
4. พ.ร.บ. มีระบบการคุ้มครองเด็ก 3 วิธี คือ การสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพและการส่งเสริมความประพฤติเด็ก			
5. พ.ร.บ. ได้กำหนดแต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในชุมชนรับผิดชอบ			
6. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพและสถานพัฒนาและฟื้นฟูในชุมชนรับผิดชอบ			
7. เด็กที่พึงรับการสงเคราะห์ คือ เด็กที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อการกระทำผิดหรือตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก			
8. เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ คือ เด็กที่ถูกทารุณกรรม			
9. พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้ทันที โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง			
10. พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแยกตัวเด็กออกจากครอบครัว กรณีปรากฏว่าครอบครัวมีการเลี้ยงดูที่เป็นอันตรายต่อเด็กและต้องส่งตัวเด็กเข้ารับการตรวจสภาพร่างกายและจิตใจ			

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อความ	ไม่มี การ ปฏิบัติ	ปฏิบัติ			
		น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการดำเนินงานตามรูปแบบ คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก					
1. แต่งตั้ง/ส่งเสริมการดำเนินงานคุ้มครองเด็กของ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับตำบล					
2. ส่งเสริมให้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับตำบล มีบทบาทในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาและ คุ้มครองเด็กในระดับชุมชน					
3. ส่งเสริมให้คณะกรรมการคุ้มครองเด็กระดับตำบล จัดทำแผนพัฒนาและคุ้มครองเด็กในระดับชุมชน เชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น และมี ความพร้อมในการปฏิบัติ					
4. แต่งตั้ง/มอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเด็ก ที่ชัดเจนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการปฏิบัติต่อเด็ก					
1. จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุ					
2. ส่งเสริมให้มีทีมสหวิชาชีพในชุมชน					
3. จัดทำฐานข้อมูลและสถานการณ์เด็กในชุมชน เพื่อวางแผนในการดำเนินการคุ้มครองเด็ก					
4. มีการจัดทำมาตรฐานในการให้บริการสวัสดิการ สังคมแก่เด็กโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นสำคัญ					
5. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเด็กและครอบครัว อย่างต่อเนื่อง					

ข้อความ	ไม่มี การ ปฏิบัติ	ปฏิบัติ			
		น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
6. ส่งเสริมทักษะความรู้ในการคุ้มครองเด็กให้แก่ ผู้ทำงานด้านเด็ก และประชาชนในชุมชน					
7. ส่งเสริมการดำเนินงานด้านเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ปัญหาเด็กในชุมชน					
8. ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายในการเฝ้าระวังปัญหาเด็กใน ชุมชน					
การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการสงเคราะห์เด็ก					
1. จัดระบบการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุ					
2. เข้าไปสงเคราะห์เด็กทันที โดยไม่ต้องได้รับความ ยินยอมจากผู้ปกครอง					
3. ติดตามและประเมินผลการดูแลเด็ก หลังจากมี การช่วยเหลือ					
4. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อ เพื่อให้เด็กได้รับการสงเคราะห์จากภาครัฐ/เอกชน					
ความรู้ความเข้าใจตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก					
1. จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุ					
2. เข้าไปคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กทันที โดยไม่ต้องได้รับ ความยินยอมจากผู้ปกครอง					
3. แยกตัวเด็กออกจากครอบครัว หากพบว่า ครอบครัวมีการเลี้ยงดูที่เป็นอันตรายต่อเด็ก และส่งตัวเด็กเข้ารับการตรวจร่างกายและจิตใจ					
4. อำนวยความสะดวกแก่เด็กในกรณีเกิดการฟ้อง คดีอาญา					

ข้อความ	ไม่มี การ ปฏิบัติ	ปฏิบัติ			
		น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์และสถานฟื้นฟู					
1. การจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กในชุมชน					
2. การขอใบอนุญาตถูกต้องตาม พ.ร.บ.					
3. ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กในชุมชน					
4. ส่งมอบตัวเด็กไปยังสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนาและฟื้นฟู ในกรณีที่เด็กไม่สามารถพักอาศัยอยู่กับผู้ปกครองได้					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อความ	เป็นปัญหา	ไม่เป็น ปัญหา
ปัญหา/อุปสรรคด้านนโยบายของหน่วยงาน เป็นอย่างไร		
1. การปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนงานต่างๆ ในการคุ้มครองเด็กในชุมชน		
2. การดำเนินงานของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อการคุ้มครองเด็กในชุมชน		
3. การสนับสนุนงบประมาณ บุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เพื่อการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก		
4. การบูรณาการการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินการคุ้มครองเด็กในชุมชน		
5. กลไกการดำเนินการด้านคุ้มครองเด็ก		

ข้อความ	เป็นปัญหา	ไม่เป็น ปัญหา
ปัญหา/อุปสรรคด้านการดำเนินงานคุ้มครองเด็กในชุมชน เป็นอย่างไร		
1. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน คุ้มครองเด็กในชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
2. การปฏิบัติงานสหวิชาชีพในชุมชน		
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กมีทักษะหรือความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน คุ้มครองเด็ก		
4. การปฏิบัติงานของเครือข่าย		
5. การนำภาคีเครือข่าย/กลุ่มพลังทางสังคม เช่น ชมรมผู้สูงอายุ สภาเด็กและเยาวชน เข้าร่วมในการปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก		

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ
คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็กในชุมชน

1. ท่านคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการอย่างไร เพื่อให้เกิดระบบการคุ้มครองเด็ก
ที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้
อย่างมีระบบและมีความต่อเนื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางการเสริมความรู้ความเข้าใจอย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวจุฑา ญาณทัสนะสกุล
วันเดือนปีเกิด	13 กันยายน 2528
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2551: นิติศาสตรบัณฑิต สำนักวิชานิติศาสตร์ สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ตำแหน่ง	นิติกร สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดลำปาง
ประสบการณ์ทำงาน	2555-ปัจจุบัน: นิติกร สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดลำปาง 2553-2555: นิติกร สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดปทุมธานี